

AUDITOR

časopis Komory auditorů České republiky číslo 8/2018

Téma: IT v auditu

aktuality • informace z komory • stanoviska, názory, diskuze
• nabídka vzdělávacích akcí • auditorské postupy • vybrané účetní
problémy • daňová a právní problematika • informace ze zahraničí

Obsah

AKTUALITY

Ze zasedání Výkonného výboru KA ČR.....	2
Noví kandidáti do volených orgánů komory.....	2
Informace z odborných výborů KA ČR.....	3
Z konference na téma corporate governance.....	5

TÉMA ČÍSLA – IT V AUDITU

Editorial.....	6
Jak na Bitcoin podle IFRS (David Procházka, Jaroslava Roubíčková).....	7
Popis software ApSoft Audit.....	14
Rozhovor s Karlem Tesařem z firmy ApSoft prodávající software ApSoft Audit.....	14
Popis software Auditor'ský spis.....	15
Rozhovor s Pavlem Krátkým z firmy Ekonomické informační systémy, s.r.o. prodávající software Auditor'ský spis.....	17
Popis software BMD Consult.....	18
Rozhovor s Petrem Hanzalem z firmy BMD Systemhaus GmbH prodávající software BMD Consult.....	19
Popis software CaseWare Working Papers (Jana Kocurková).....	20
Popis software Datev – Audit complet.....	22
Rozhovor s Robertem Pospíchálem z firmy DATEV.cz s.r.o. prodávající software Datev – Audit complet.....	23
Popis software IDEA.....	25
Rozhovor s Jaromírem Jiroudkem z firmy J + Consult spol. s r.o. prodávající software IDEA.....	26
Test: IT v auditu.....	27

NA POMOC AUDITORŮM

Co je praní špinavých peněz? (Stanislav Staněk, Tereza Bábová).....	28
--	----

Hugo a Sally se baví o praní špinavých peněz.....	10, 20, 28
--	------------

RECENZE

Komentář k dani z přidané hodnoty s příklady 2018.....	31
---	----

LIDÉ A FIRMY.....	32
-------------------	----

e-příloha Auditor 8/2018

- Téma čísla
- Právo
- Zaznamenali jsme

Toto číslo vyšlo **6. 11. 2018**

Osobní ohlédnutí

Milan Zelený

Ve chvíli, kdy čtenář do-
stává do ru-
kou toto vy-
dání časopisu
Auditor, se blí-
ží termín sně-
mu a tím i kon-
čí moje čtyřleté funkční období
člena Výkonného výboru KA ČR.
Po dobu těchto čtyř let jsem měl
na starosti fungování výboru pro
IFRS a finanční instituce.

Musím konstatovat, že to by-
lo velmi zajímavé období, nahlí-
ženo jak optikou práce ve vý-
konném výboru, tak z pohledu
výboru pro IFRS a finanční in-
stituce. Pro výkonný výbor by-
lo v posledních letech velkým
tématem hospodaření komo-
ry. Auditor'ská obec si je jistě vě-
doma, že příspěvky z auditor'ské
činnosti nastavené před mnoha
lety jsou „zmrazené“ na stejné
úrovni. Mezi tím prošel ekono-
mický cyklus fází útlumu, což se
projevilo na velkém tlaku na au-
ditor'ské honoráře a tím i sniže-
ním absolutní částky příspěvků
placených komoře. V této fázi se
komora dostala do ztrátového
hospodaření a minulý sněm ulo-
žil výkonnému výboru zajistit vy-
rovnané hospodaření. Mezi tím
se ekonomika vzpamatovala, ale
příspěvky pro komoru v abso-
lutní částce nenarostly a záro-
veň se pod obrovský tlak dostal
úřad komory na poli mzdových
nákladů. A v mezidobí pocho-
pitelně za řadu let vzrostly ce-
ny prakticky všech dalších zdro-
jů nutných pro provoz. Suma su-
márum se jeví jednoznačně, že
bez zvýšení příspěvků není mož-
né vyrovnané hospodaření ko-
mory zajistit. Jsem zvědavý, jak
se k této otázce postaví sněm.

Dalším velkým tématem je
interakce mezi komorou a do-
zorovým orgánem auditor'ské

profese. Vztahy s Radou pro
veřejný dohled nad auditem
(RVDA) jsou, řekl bych, korektní
a profesionální. V důsledku po-
žadavků zákona o auditorech,
do kterého byly implemento-
vány evropské právní předpisy,
došlo v roce 2016 k význam-
nému posunu role RVDA zejmé-
na v oblasti veřejného dohledu
a kontrol kvality. Rozšíření čin-
ností se odráží i v počtech plá-
novaných kontrol kvality a do-
hledů. Auditori si zvykají na
plné převzetí zodpovědnosti
RVDA za kontrolu kvality u au-
ditorů subjektů veřejného zájmu.

Výše auditor'ských příspěv-
ků je jistě zásadní pro všechny
auditory. Je jasné, že na velkou
skupinu auditorů působí čin-
nost RVDA v podstatě nepřímo,
přes její dohled nad činností ko-
mory. Auditorů, kteří mají přímý
kontakt s RVDA při kontrolách
kvality je relativně malý počet.
Nicméně realitou zůstává, že
obě záležitosti, spolu s trvalým
a systematickým působením ko-
mory na zvyšování kvality au-
ditor'ských služeb, patří k oblas-
tem, které budou i do budou-
cna přitahovat pozornost výkon-
ného výboru.

Aktivita výboru pro IFRS a fi-
nanční instituce svým působení-
m pravděpodobně nepou-
tá pozornost většiny auditor'ské
obce. Účetní závěrku sestavu-
je dle IFRS relativně malá sku-
pina společností a také množi-
na finančních institucí je poměr-
ně malá. Auditorům se zakáz-
kami na provedení statutárního
auditu účetní závěrky sestave-
né podle českých účetních před-
pisů společností se zaměře-
ním na výrobu, obchod či služ-
by toho „náš výbor“ nemá mno-
ho co nabídnout. Nicméně uply-
nulé čtyři roky byly pro členy vý-
boru velmi zajímavé zejména ze

dvou důvodů. Zprv od roku 2018 řada finančních institucí (řídících se vyhláškou č. 501/2002) prakticky přechází na vykazování většiny transakcí přímo podle IFRS a za druhé všechny společnosti sestavující účetní závěrky dle IFRS právě procházejí obdobím implementace nových významných standardů, které nezřídka způsobují změny ve vykazování takových transakcí, jako jsou výnosy, operace s finančními nástroji nebo účtování nájmů.

Při řešení otázek týkajících se finančních institucí i společností sestavujících účetní závěrky dle IFRS spolupracuje komora zastoupená výborem pro IFRS a finanční instituce pravidelně s Českou národní bankou. Výbor také pořádá školení a klubová odpoledne – v posledních měsících zaměřená především na nové standardy vstupující v platnost. Při výboru vznikla i pracovní skupina zaměřená na problematiku účetnictví fondů. Je toho dost,

na co bude práce výboru pro IFRS a finanční instituce navazovat v prvních měsících po sněmu. Já přeji novému předsedovi tohoto výboru, jehož jméno ještě neznám, ale brzy mu předám štafetový kolík, aby se vše dařilo podle přání a ke spokojenosti všech zainteresovaných.

Milan Zelený
předseda Výboru pro IFRS
a finanční instituce KA ČR

Ze zasedání Výkonného výboru KA ČR

Výkonný výbor se na svém zasedání, které se uskutečnilo 8. října, zabýval jak standardní agendou, tak aktuálními činnostmi jednotlivých odborných výborů KA ČR. Dopolední část jednání výkonného výboru byla společná s kárnou a dozorčí komisí, kde byla projednána témata týkající se novely vnitřních předpisů předkládaných na sněm a návrh rozpočtu na rok 2019. Dále se také diskutovalo o problematice odborné praxe asistentů auditora, o možnostech rozšíření profesního vzdělávání v rámci KPV, o kvalitě vzdělávání před vstupem do profese a o dalších aktuálních informacích z agendy obou komisí.

Výkonný výbor schválil:

- návrh na vypořádání připomínek RVDA k Auditorskému standardu č. 52,
- návrh pozvánky na XXVI. sněm KA ČR,

- návrh textu usnesení XXVI. sněmu KA ČR,
- Zprávu o činnosti KA ČR a materiál Dokumenty pro jednání XXVI. sněmu o budoucím období KA ČR,
- navržené vypořádání připomínek RVDA k návrhu úprav vnitřních předpisů.

Výkonný výbor dále projednal:

- a schválil termíny kurzů před auditorskou zkouškou a termíny zkoušek pro rok 2019,
- a schválil návrh členů návrhové a mandátové komise a ověřovatele zápisu XXVI. sněmu KA ČR,
- personální záležitosti a schválil postup výběrového řízení na obsazení pozice metodik auditu a účetnictví,
- a schválil postup přípravy memoranda o spolupráci s ICAEW.

a vzal na vědomí:

- informaci o jednání s Ministerstvem pro místní rozvoj na téma auditu místních akčních skupin,
- informaci o plnění rozpočtu za období leden–září 2018,
- zápis ze zahraniční služební cesty na jednání výboru Accountancy Europe v Londýně 26. a 27. září,
- informaci o příloze Hospodářských novin, která bude na téma auditorské služby,
- zápisy ze zasedání prezidia, výborů a komisí,
- legislativní monitoring,
- přehled podnětů kárné komise,
- stížnost akcionáře na auditora,
- informace o účasti zástupců RVDA na jednání výborů KA ČR,
- statistiku uložených kárných opatření.

Jiří Mikyna
ředitel úřadu
Komory auditorů ČR

Noví kandidáti do volených orgánů komory

V letošním roce dostali auditoři možnost navrhnout kandidáty do volených orgánů KA ČR až do 17. října. Prezentační kandidátů nominovaných do konce srpna si mohli přečíst v příloze předchozího čísla časopisu.

Kandidáti nově nominovaní ještě do uzávěrky tohoto čísla se představují dále. Informace o dalším kandidátovi do Dozorčí komise navrženém po uzávěrce najdete na webu komory.

Počet navržených kandidátů do jednotlivých orgánů k 17. říjnu 2018

Orgán	Dosud obdržené nominace	Počet volených pozic
Výkonný výbor	10	13 (7 + 6 náhradníků)
Dozorčí komise	13	15 (11 + 4 náhradníci)
Kárná komise	11	10 (7 + 3 náhradníci)

Kandidáti do Výkonného výboru KA ČR

Ing. Jana PILÁTOVÁ, ev. č. 1708

Jako auditor pracuji více než 10 let.

Nyní jsem zaměstnancem společnosti s 10 a více zaměstnanci. V orgánech KA ČR jsem již pracovala.

Anglicky se nedomluví, ale pracuji na zlepšení tohoto stavu

Podle mého názoru dochází v poslední době k upozadění problematiky odlišností v metodice auditů individuálních účetních závěrek menších účetních jednotek a metodické podpory auditorů (zpravidla fyzických osob či menších společností), kteří se zabývají výhradně audity tohoto typu účetních jednotek.

Osobně se domnívám, že tak jak je široká škála auditovaných subjektů, tak je třeba, aby i mezi auditory byla různorodost a pestrost. Postupy, které jsou nezbytně nutné u velkých a organizačně složitých korporací jsou pro malé auditované účetní jednotky zpravidla poněkud „předimenzované“. Zatímco velké auditorské společnosti mohou čerpat z detailně rozpracované metodiky auditů, znalostní báze sdílené napříč jednotlivými pobočkami a vlastního softwaru pro vedení spisu auditora, metodická podpora individuálním auditorům a malým tuzemským společnostem, kteří se zaměřují na audit menších účetních jednotek, je v současnosti značně omezená.

Budu-li zvolena do výkonného výboru, ráda bych se zabývala

problematikou specifik auditorských postupů ve vazbě na velikost a předmět činnosti auditovaných účetních jednotek.

Během své auditorské praxe jsem si prošla cestu od výkonu auditorské práce jako OSVČ přes práci v auditorské společnosti se třemi zaměstnanci a nyní pracuji ve společnosti s více než deseti zaměstnanci. Mnozí kolegové mě znají jako lektorku účetnictví podnikatelů nebo členku Národní účetní rady.

Ráda studuji a těší mě komunikace s klienty i odborné diskuze s kolegy. Ráda bych spojila příjemné s užitečným a přidám-li i zkušenosti z mé dosavadní praxe, myslím, že mám předpoklady k tomu, abych se mohla věnovat problematice, kterou jsem již zmínila, a to analýze specifik auditorských postupů ve vazbě na velikost a předmět činnosti auditovaných účetních jednotek. O své poznatky bych se ráda podělila s ostatními auditory, a to jak v rámci diskuzních setkání, odborných seminářů, tak i při jednáních výkonného výboru KA ČR.

Ing. Simona PACÁKOVÁ, ev. č. 1825

Jako auditor pracuji více než 10 let.

Nyní jsem zaměstnancem společnosti s méně než 10 zaměstnanci.

V orgánech KA ČR jsem dosud nepracovala.

Anglicky se domluví v běžných životních situacích.

Od roku 2005 tvoří významnou část mých auditorských zakázek provádění přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a prověrky hospodaření jimi zřízených příspěvkových organizací. Z toho důvodu mne oprávněně zajímá zejména metodická pomoc naší Komory v této oblasti. Po nabytí účinnosti zákona 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných

celků a dobrovolných svazků obcí, Komora auditorů pro své členy připravovala metodické pomůcky, například vzor Smlouvy s klientem nebo vzor Zprávy o přezkoumání hospodaření. Původní vzor smlouvy s klientem byl na webu Komory poprvé změněn až na podzim roku 2017, přestože se pro územní samosprávné celky vydávaly v posledních letech nové prováděcí vyhlášky k zákonu

Informace z odborných výborů Komory auditorů ČR

Výbor pro metodiku auditu (VMA)

10. září 2018

Na zářijovém jednání byla diskutována konečná podoba novely aplikační doložky k mezinárodnímu auditorскому standardu ISA 720 týkající se vyjádření auditora k nefinančním informacím ve zprávě auditora, která bude předložena ke schválení na listopadovém sněmu.

Výbor pro účetní výkaznictví (VÚV)

11. září 2018

Členové výboru diskutovali o pracovním návrhu interpretace NÚR k problematice vykazování výzkumu a vývoje v českém účetnictví, jež v současném znění účetních předpisů neobsahuje dostatečně komplexní úpravu (definice, podmínky pro aktivaci, základní principy pro odepisování).

Výbor pro veřejný sektor (VVS)

17. září 2018

Na jednání výboru bylo po diskusi rozhodnuto o aktualizaci metodické pomůcky pro přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků v návaznosti na aktualizaci auditorského standardu č. 52, která je předkládána ke schválení listopadovému sněmu. Také bude připravena aktualizace metodické pomůcky Východiska k poskytování auditorských služeb u nestátních neziskových organizací.

Výbor pro SME/SMP

17. září 2018

Byla předložena aktualizace metodické pomůcky SME/SMP, u které bylo diskutováno doplnění odkazů na příklady testů věcné správnosti z Příručky pro provádění auditu ve verzi z roku 2006.

Lenka Růckerová
oddělení metodiky KA ČR

o účetnictví a také zcela nové zákony, které měly, podle mého názoru, vést k aktualizaci vzorové smlouvy. Těší mne, že do nového vzoru, který je zveřejněn na webových stránkách Komory, Komora zapracovala také mé připomínky, které jsem Výboru pro veřejný sektor písemně zaslala.

Domnívám se, že v metodice pro Přezkoumání hospodaření Komora zaspala. Auditoři, kteří se zabývají touto problematikou, by jistě uvítali i další metodické pomůcky v této oblasti. Například metodickou pomůcku pro výpočet nového ukazatele, který musí auditor uvádět ve svých Zprávách o přezkoumání

hospodaření za rok 2017 (poměr dluhů k rozpočtovým příjmům), na webu Komory dosud nemáme, ačkoliv Ministerstvo financí vydalo závazný postup výpočtu tohoto ukazatele.

Věřím, že mé odborné znalosti v oblasti rozpočtových pravidel, zákona o obcích, účetnictví a daní nestátních neziskových organizací a vybraných účetních jednotek, sestavení konsolidovaných výkazů za Českou republiku a souvisejících témat bych dokázala využít právě v oblasti tvorby metodiky pro auditorské zakázky ve veřejném sektoru, pod které patří i přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků.

Ing. Monika RANDÁKOVÁ, Ph.D., ev. č. 1619

Jako auditor pracuji více než 20 let.

Nyní jsem OSVČ.

V orgánech KA ČR jsem dosud nepracovala.

Anglicky se domluvíím v běžných životních situacích.

Pracuji jako auditorka – OSVČ převážně v regionu Kladno. Věnuji se jak ověřování účetních závěrek podnikatelů, tak i poskytování auditorských služeb neziskovým organizacím nebo organizacím veřejné správy. Současně působím na částečný úvazek na VŠE v Praze, kde se věnuji zejména insolvencím a jejich účetním souvislostem.

V žádném voleném orgánu Komory jsem doposud nepůsobila, nicméně omezené zkušenosti s prací na Komoře mám. Jsem členkou Výboru pro auditorské zkoušky KA ČR, dále na Komoře působím jako odborný garant zkoušky Finanční účetnictví II.

S ohledem na moje zkušenosti v oblasti vzdělávání bych se ve výkonném výboru chtěla věnovat zejména problematice auditorských zkoušek. Mám za to, že výkonný výbor by měl více podporovat využitelnost těchto zkoušek v praxi auditora. Do praxe by se neměli dostávat uchazeči, jejichž znalosti v klíčových oblastech, jako je zejména audit nebo účetnictví, nejsou na vysoké úrovni. Určitě podporuji revizi současného rozdělení témat do 12 dílčích zkoušek včetně jejich obsahového zaměření

například i na základě zpětné vazby z praxe. Zkouškový systém je nyní tak trochu popelkou mezi agendami Komory, protože jeho bezprostřední vztah ke každodennímu životu auditorů je malý. Přitom zkouškový systém značně ovlivňuje jak blízkou budoucnost profese, tak vnímání profese odbornou i laickou veřejností.

Proto bych stála o to, aby Komora aktivně řešila stávající stav zkoušek, aby srozumitelně definovala, co je přesně cílem zkoušek a vzdělávání před vstupem do profese a kam by měla být soustředěna hlavní pozornost Komory v této oblasti. Podporuji také obnovování a doplňování vzdělávacích a zkouškových týmů. Za tímto účelem bych chtěla spolupracovat na oslovování a začleňování nových odborníků do této oblasti.

Dále bych do výkonného výboru chtěla přinést i přenést pohled a hlas malých auditorů. Zajímá mě i to, jak probíhají kontroly kvality auditorské činnosti. Chtěla bych, aby se řešil důstojný průběh kontrol a aby kontrolovaní auditoři v případě shledání nedostatků měli dostatek odborných zdrojů, kde zjistit, jak vytykané chyby napravit.

Kandidát do Kárné komise KA ČR

Ing. Petr ŠRÁMEK, ev. č. 1163

Jako auditor pracuji více než 20 let.

Nyní jsem již v důchodu, narázově pracuji ve společnosti s 10 a více zaměstnanci.

V orgánech KA ČR od roku 2001 do 10/2005 jsem byl členem Rady KA ČR.

O problémech auditorské profese bylo v minulosti řečeno mnohé, takže si netroufám některý z nich označit v tuto chvíli za aktuální.

V auditu působím od roku 1991, a to nejenom jako výkonný auditor, ale též jako společník a jednatel auditorské společnosti. Za tuto dobu jsem nabyl řadu praktických zkušeností z výkonu auditu i z oblasti řízení

auditorské firmy, vztahu k jejím zaměstnancům i vztahu k jejím klientům.

V kárné komisi bych rád uplatňoval takový přístup, který by nevedl pouze k případným sankcím, ale především umožnil kritizovanému subjektu řádné pochopení kritizované skutečnosti.

Foto: NKÚ

Z konference na téma corporate governance

Na půdě Nejvyššího kontrolního úřadu se 20. září 2018 uskutečnila konference na téma „corporate governance“ – správa a řízení společností, a to z pohledu externího i interního auditu.

Konferenci spolupořádala Komora auditorů s dalšími institucemi, které se zabývají kontrolou a auditem, jmenovitě s Nejvyšším kontrolním úřadem, Radou pro veřejný dohled nad auditem, Ministerstvem financí a Českým institutem interních auditorů. Komoru na konferenci zastupovala prezidentka Irena Liškařová jako člen odborného panelu, viceprezident KA ČR Jiří Pelák, který celou konferenci moderoval, a Petr Kříž, který vystoupil s odborným příspěvkem na téma role externího auditora ve správě a řízení korporací. V rámci tohoto příspěvku například zaznělo, jak vybírat auditora tak, aby došlo k naplnění zásad řádné správy a řízení společností.

Náměstek ministryně financí Ondřej Landa, který odpovídá za právní sekci ministerstva a který je například místopředsedou dozorčí rady společností ČEZ, a. s. nebo Český Aeroholding, a. s., se věnoval správě a řízení společností se státní účastí. Věnoval se tomu, jak stát vytváří corporate governance a jaká jsou některá z pravidel (například při jmenování členů dozorčích rad), jež si stát v této věci určil.

Za RVDA se konference zúčastnil její prezident Pavel Racoča, který zasedal v odborném panelu, a členka kontrolního týmu RVDA Jana Švenková, která vystoupila s příspěvkem zaměřeným na kvalitu auditorské činnosti. RVDA podle slov jejího prezidenta považuje pravdivost finančních informací uváděných v účetních závěrkách za zásadní podmínku fungování správy a řízení společností, neboť bez (správných) informací nelze nic ani řídit ani spravovat. Dohled nad kvalitním ověřováním účetních závěrek je tedy nedílnou součástí „corporate overnance“. Rada pro veřejný dohled

nad auditem plánuje, že se svými zjištěními a závěry z kontrol kvality seznámí auditory i prostřednictvím některých z příštích čísel časopisu Auditor.

Tomáš Pivoňka, prezident Českého institutu interních auditorů, zdůraznil obtížnou uchopitelnost „corporate governance“ pro účely analýzy a kontroly, neboť se jedná o systém, jehož dopady lze spíše pocítovat než exaktně měřit. Pavel Vyhnánek, místostarosta městské části Praha 7, se správě a řízení věnoval z pohledu řízení obce, resp. městské části. Jeho přednáška byla doplněna řadou příkladů zásadního selhání správy a řízení na úrovni municipalit.

Na závěr promluvila také Monika Zahálková, výkonná ředitelka Czech Institute of Directors, která představila „Kodex správy a řízení společností“, o jehož přípravě bylo možné se dočíst v čísle 6 časopisu Auditor. Všichni členové představenstev, dozorčích rad i výborů pro audit, kteří své funkce chtějí vykonávat řádně, profesionálně a zodpovědně, konečně dostávají do ruky příručku, která je touto problematikou provede.

Řada účastníků také zavzpomínala na Tomáše Ježka, který byl prvním významným průkopníkem řádné správy a řízení společností v České republice.

Jiří Pelák

první viceprezident KA ČR

Foto: NKÚ

Editorial

Po delší době se redakce časopisu Auditor pokusila zmapovat situaci na trhu s počítačovými programy pro auditory. Zajímalo nás, jaké jsou v České republice dostupné programy pro vedení auditorského spisu, datové analýzy nebo moderní vedení kanceláře.

V časopise naleznete stručné přehledy funkcionalit a rozhovory se zástupci dodavatelů k následujícím programům: ApSoft Audit (ApSoft), Auditorský spis (Ekonomické informační systémy), BMD Consult (BMD Systemhaus), Datev – Audit complet (Datev), IDEA (J + Consult).

Ve výčtu chybí v České republice také používaný program na vedení auditorského spisu Faust, jehož vývojář dle dostupných

neoficiálních informací ukončil prodej tohoto SW a postupně ukončuje i jeho podporu. Jste-li majiteli licence k tomuto programu, obraťte se na jeho dodavatele, abyste zjistili, jaké z toho pro vás vyplývají důsledky.

V České republice se lze setkat s dalším programem na vedení spisu, který se nenalézá ve výše uvedeném výčtu, kterým je CaseWare Working papers od společnosti CaseWare. Program však není lokalizován, není v češtině a nejbližší obchodní zastoupení naleznete v Holandsku. Tento program je však v České republice používán minimálně třemi auditorskými společnostmi, a tak vám přinášíme alespoň zkušenosti jedné z nich, které popsala Jana Kocurková. Společnost CaseWare

je zároveň vývojářem v ČR dobře známého programu na datové analýzy IDEA.

V tomto čísle se také věnujeme účtování kryptoměn. V e-příloze tohoto čísla naleznete jak Sdělení Ministerstva financí České republiky k účtování a vykazování digitálních měn, tak pro srovnání i Metodické usmernenie Ministerstva financí Slovenskej republiky k postupu zdaňovania virtuálnych mien. Nad tím, že problém může být i trochu složitější a že na kryptoměny lze v účetnictví nahlížet i jinak, upozorňuje hned první tematický článek tohoto čísla autorů Davida Procházky a Jaroslavy Roubíčkové.

Redakční rada

Jak na Bitcoin podle IFRS

David Procházka

Jaroslava Roubíčková

Vynález blockchainu radikálně změnil chápání, jak mohou být vytvářeny a provozovány platební systémy. Přestože tradiční peněžní systémy regulované centrálními bankami budou i nadále hrát rozhodující roli, kryptoměny (též virtuální nebo digitální měny) nabízejí alternativní platební systémy, které využívá rostoucí množství subjektů, a to i v rámci B2B a C2B vztahů. On-line business se již nemusí výhradně spoléhat na finanční instituce jako nezávislé třetí strany zprostředkující platbu. Přestože primárním záměrem vytvoření blockchainu bylo vymezení pravidel fungování decentralizovaného systému pro placení a Bitcoin tak vznikl „pouze“ jako vedlejší produkt, po deseti letech jsou kryptoměny využívány nejen jako platební instrument, ale i jako instrument investiční.

Specializovaný server <https://coinmarketcap.com/> evidoval ke konci roku 2017 celkem 1 335 různých kryptoměn, které měly celkovou tržní kapitalizaci 573 miliard USD. V určitých okamžicích tržní kapitalizace kryptoměn odpovídala např. ročnímu HDP Švýcarska nebo tržní kapitalizaci společnosti Alphabet (mateřská společnost Google). V půlce září 2018 server sbírá informace o téměř dvou tisícovkách kryptoměn. Nicméně jejich souhrnná tržní hodnota je „pouze“ cca 200 miliard USD. Příčinou významného poklesu je prudká korekce tržní ceny Bitcoinu jako nejvýznamnější kryptoměny. Vrchol přišel právě ke konci roku 2017 a dosáhl téměř 20 tisíc USD, v současnosti se obchoduje v rozmezí 6–7 tisíc USD. Tento malý příklad dobře ilustruje značnou dynamiku vývoje kryptoměn, včetně významných cenových skoků i v krátkém časovém horizontu.

Z uvedeného hlediska je zajímavým účetním problémem, jakým způsobem vykazovat a oceňovat investice do kryptoměn v účetních závěrkách. Otázka je ovšem mnohem širší, neboť aktuální účetní předpisy účtování, resp. vykazování kryptoměn vůbec neřeší. I u kryptoměn totiž platí, že účetní předpisy reagují na aktuální vývoj v ekonomickém prostředí až s odstupem. Tento článek se proto zaměří na odvození vhodného účetního řešení transakcí s kryptoměny, a to podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS). Další text vychází z předpokladu, že veškeré transakce jsou prováděny účetními jednotkami, které vykazují dle

IFRS, byť v praxi zůstává významná část transakcí spojených s kryptoměny záležitostí individuálních osob, které účetními jednotkami nejsou.

Východisko

V textu IFRS účinných k 1. lednu 2018 se nevyskytuje žádná zmínka o kryptoměnách. To ale neznamená, že by si IFRS s novými fenomény nedovedly poradit. Není-li nějaká situace explicitně upravena, užije účetní jednotka obecný postup pro volbu účetních metod. Podle IAS 8.10 musí management jednotky použít úsudek při volbě a použití účetní metody tak, aby výsledná informace byla spolehlivá a relevantní pro ekonomické rozhodování uživatelů účetních závěrek. V případě absence explicitní úpravy je jednotka omezena:

- aplikací požadavků IFRS, které se vztahují k obdobným transakcím či událostem;
- zohledněním požadavků Koncepčního rámce na definici položek a kritéria jejich uznání a ocenění.

Klíčovým předpokladem dodržení požadavků IAS 8 je volba takového postupu, který zabezpečí věrné zobrazování (faithful representation) ekonomické reality. Pro poskytnutí adekvátní informace o finanční situaci a výkonnosti jednotky není postačující posoudit, jaké aktivum účetní jednotka pořizuje, ale též i proč tak činí. Účel pořízení a předpokládaný způsob využití aktiva účetní jednotkou jsou určující pro jeho klasifikaci v rámci rozvahy a následně ovlivňuje i způsob ocenění. Tento závěr platí pro jakékoliv aktivum, včetně kryptoměn.¹ Zůstatky kryptoměn, které jednotka drží, mohou být v rozvaze teoreticky vykázané jako:

- peníze,
- finanční aktivum (jiné než peníze),
- nefinanční investice,
- zásoby,
- předmět nájmu / právo užití,
- nehmotné aktivum.

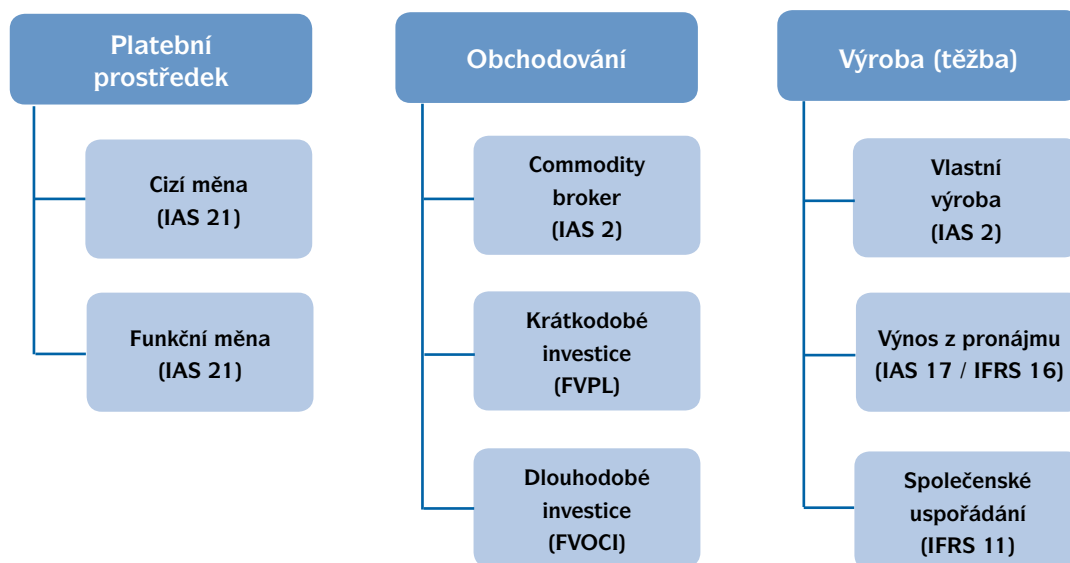
Jednotlivé účetní modely

Peníze

IAS 32.11 definuje finanční aktivum jako jakékoliv aktivum, které je penězi; kapitálovým nástrojem jiné jednotky; smluvním právem získat peníze nebo jiné finanční aktivum od jiné jednotky nebo směniti finanční nástroje s jinou jednotkou za potenciálně výhodných podmínek; smlouvou, která bude nebo může být vypořádána vlastními kapitálovými nástroji jednotky. IAS 32 už ale nedefinuje, co se rozumí pojmem peníze. Alternativně lze hledat vymezení tohoto

¹ Názorně lze ilustrovat na příkladu automobilu. Ten může být vykázan v dlouhodobých hmotných aktivech (např. automobil generálního ředitele), v zásobách zboží (u autosalonu) nebo v zásobách výrobků a nedokončené výroby (u automobilky). A nakonec sběratelé veteránů budou své miláčky vykazovat v řádku investic. Analogický postup opírající se o účel pořízení je nutné aplikovat i u kryptoměn.

pojmu v úpravě výkazu peněžních toků. Ani zde si příliš nepomůžeme, neboť IAS 7.6 uvádí, že peníze (cash) zahrnují hotovost a vklady na požádání. Tato definice připomíná obvyklý přístup českých účetních předpisů k definicím, tj. definici výčtem. U IAS 7 chybí jakýkoliv pokus pozitivně vymezit podstatu peněz. Nezbyvá proto nic jiného než opustit účetnictví a vypravit se do sféry (monetární) ekonomie. V praxi se prosazují dva přístupy k vymezení peněz. První zdůrazňuje právní pohled a za peníze označuje to, co je zákonem předepsáno (pod hrozbou sankcí) jako prostředek směny; v angličtině je označováno jako legal tender nebo fiat money. Přístup na bázi legálního platidla je spíše technické (právní) povahy a odporuje jedné ze základních zásad účetního výkaznictví, přednosti ekonomického obsahu před právní formou (Koncepční rámec, odstavec 4.6).

Ekonomická definice zdůrazňuje, že penězi je cokoliv, co je (všeobecně) přijímáno jako prostředek směny za zboží a služby nebo při úhradě dluhů. Přestože kryptoměny nejsou všeobecně přijímaným prostředkem směny a s ohledem na celkový objem transakcí jsou pouze okrajovou záležitostí v ekonomice, u některých účetních jednotek tvoří platby obdržené v kryptoměnách významnou část příjmů. Zůstatky kryptoměny by měly být v rozvaze vykázány v položce peněžních prostředků za podmínky, jestliže byly získány jako prostředek směny, tj. účetní jednotka kryptoměny nabytá jako protihodnota za prodané výrobky, zboží nebo služby.² Z hlediska konkrétního účetního řešení se bude platba obdržená v kryptoměnách řídit ustanoveními IAS 21, tj. bude vykázána jako transakce v cizí měně a pro převod do funkční měny se použije spotový kurz platný k datu transakce (IAS 21.22). Jakékoliv zůstatky

držené³ ke konci účetního období budou považovány za peněžní položky a pro účely sestavení rozvahy budou přepočítány závěrkovým kurzem. Na tomto místě je nutné zmínit, že určité společenské komunity preferují převážně platby v kryptoměnách. Pokud by se jednalo o účetní jednotku vykazující podle IFRS, mohlo by se stát, byť ve velmi extrémních případech, že se určitá kryptoměna stane funkční měnou dané jednotky (IAS 21.8).⁴

Finanční aktivum

Již uvedená definice finančního aktiva vylučuje možnost, že by kryptoměny byly finančním aktivem (jiným než penězi). Oceňovací modely a ostatní požadavky IFRS 9 tak nejsou přímo aplikovatelné. Na druhou stranu u mnoha účetních jednotek je primárním motivem pořízení kryptoměn spekulace na budoucí kapitálový zisk. Byť taková investice nenaplnuje aktuálně platnou definici finančního aktiva, ekonomické pozadí transakce je obdobné jako u investic do akcií nebo jiných finančních aktiv. S odkazem na IAS 8.11 lze tedy dovést, že účetní metoda pro kryptoměny pořízené s investičním záměrem by měla odpovídat účetním, resp. oceňovacím modelům vymezeným IFRS 9. Protože kryptoměny nemají splatnost, resp. neobsahují pouze platby zahrnující jistinu a úrok, nelze aplikovat ocenění amortizovanými náklady. Zbývá tedy ocenění ve fair value (reálné hodnotě), a to buď přes výsledek hospodaření, tzv. FVPL model (IFRS 9.5.7.1), nebo přes ostatní výsledek, tzv. FVOCI model (IFRS 9.5.7.10). Výběr správné varianty se dle IFRS 9.4.1.1 uskutečňuje na bázi dvou testů (test obchodního modelu a test smluvního cash flow), které ale pro kryptoměny nemohou dát

² Podle údajů jednoho z největších zprostředkovatelů kryptoplatebních terminálů, akceptuje přibližně 100 tisíc obchodníků platby kryptoměnami. Mezi nimi i Microsoft, Dell, Amazon, REMAX.

³ Nezmění-li se mezitím účel držby a nedojde-li tedy k reklasifikaci zůstatku.

⁴ Jedná se o velmi hypotetickou situaci. V českých podmínkách by k takovému stavu byla pravděpodobně nejbližší kavárna Paralelní Polis, která ale ovšem IFRS jednotkou není.

jiný výsledek než volbu FVPL modelu. Metoda na bázi FVPL ale nemusí být vhodná pro všechny investiční strategie. Je-li investiční horizont dlouhodobější povahy (příp. jsou-li investice do kryptoměn učiněny s cílem diverzifikovat riziko celého investičního portfolia), byl by FVOCI model vhodnější. Protože automatická aplikace požadavků IFRS 9 nezajišťuje věrné zobrazení investic do kryptoměn, lze doporučit zpracovat vnitřní účetní směrnici. Ta by měla zahrnovat detailní popis investičních strategií a kritérií pro jejich rozlišení, od kterých se následně odvodí argumenty pro volbu FVPL, nebo FVOCI modelu. Účetní argumentaci lze opřít mj. o text již neplatného IAS 39, který nabízí přesnější popis ekonomických rozdílů mezi oběma modely.

Je nutné též upozornit, že kryptoměny budou patřit přímo do působnosti IFRS 9, jsou-li uznány za (jakékoliv) aktivum a současně jsou označeny jako zajišťovaná položka v zajišťovacím účetnictví (IFRS 9.6.3.1). Do působnosti IFRS 9 spadají též transakce s kryptoměnami derivátové povahy, např. krátké prodeje kryptoměn či derivátové kontrakty typu CFDs (Contract for Difference), liquidity swaps aj.

Nefinanční investice

Investice do kryptoměn mohou být řešeny jako finanční aktivum, a to nepřímo s využitím IAS 8, jak bylo vysvětleno v předchozím textu. Alternativně může účetní jednotka rozhodnout, že investice do kryptoměn bude v účetní závěrce zobrazovat jako nefinanční investice (obdobně jako investice do umění, zlata atd.). Preference nefinanční investice ovšem opět postaví jednotku před nutnost zvolit vlastní účetní metodu, protože – s částečnou výjimkou investičního zlata – nejsou nefinanční investice ze strany IASB upravovány. V praxi převažují dva přístupy. Konzervativní na bázi historické ceny, kdy nefinanční investice je oceněna při pořízení pořizovací cenou, která je ke konci účetního období testována na znehodnocení. Jakékoliv zisky z držby jsou vykázány ve výsledovce až v okamžiku jejich realizace při prodeji. Model historické ceny je upřednostňován u investic, jejichž tržní hodnotu nelze spolehlivě určit, resp. lze ji určit jenom prodejem (např. většina umění). Druhý přístup preferovaný praxí využívá ocenění na bázi fair value do ostatního výsledku (FVOCI), a to u (dlouhodobějších) investic se spolehlivě zjistitelnou aktuální tržní hodnotou (např. diamanty, investiční zlato). Tento postup lze využít i u velké části kryptoměn. Lze tak konstatovat, že zařazení investic do kryptoměn do třídy finančních aktiv, resp. do třídy nefinančních investic povede k obdobnému výsledku v účetní závěrce.

Zásoby

Vykázání kryptoměn jako zásob nastává ve dvou případech. Účetní jednotka může pořídit kryptoměny s cílem jejich následného přepródeje svým zákazníkům. Jedná se o analogickou situaci obchodníků s komoditami. Obchodníci s komoditami jsou podle

IAS 2.5 definováni jako takové subjekty, které nakupují nebo prodávají komodity na účet svůj nebo na účet třetí strany, přičemž zásoby jsou primárně nakupovány za účelem jejich prodeje v blízké budoucnosti s vidinou realizace zisku plynoucího z fluktuací ceny nebo obchodníkovy marže. Přestože IAS 2 neobsahuje přesnou definici uvedených komodit, ekonomický model obchodníků s kryptoměnami je podobný obchodnímu modelu u tradičních komodit (typu ropy apod.). Obchodníci s kryptoměnami nabízejí investorům alternativní OTC platformu k nákupu a prodeji kryptoměn (alternativa k přímému obchodování na burze) a splňují tak podmínku IAS 2 nakupovat/prodávat komodity na účet třetích stran. Výchozím oceněním komodit podle IAS 2.3b je fair value snížená o náklady spojené s prodejem, přičemž změny ocenění vstupují do výsledku hospodaření. Užití oceňovacího modelu pro komodity u obchodníka s kryptoměnami je tedy srovnatelný s FVPL modelem, jsou-li kryptoměny považovány za investici (spekulativní povahy). Jediným rozdílem jsou náklady spojené s prodejem (aplikované u IAS 2 a nezohledňované u investic). Srovnatelnost účetního řešení investice vs. obchodník s komoditami je důležitá, neboť v praxi může být složité rozlišit, zda účetní jednotka je v pozici obchodníka nakupujícího a prodávajícího na vlastní účet (postup dle IAS 2) nebo zda ob-

NETIA® s.r.o. dodavatel SW a řešení pro řízení rizik a interní audit

Společnost NETIA® s.r.o. je konzultační firma dodávající řešení a SW, které pokrývá procesy řízení rizik a interního auditu.

Nabízené služby:

- Dodávka, implementace a školení SW pro interní audit a řízení rizik
- Zpracování analýz rizik, metodik řízení rizik a interních auditů
- Nasazení SW formou služby, nebo u zákazníka, zajímavé ceny

SW pokrývá normy a zákony např. ISO 9001:2015, ISO 31000, ISO 27000, ISO 13485, Soulad s ISO 27001, ISO 20000-1 a Zákon 320/2001, Vyhláška 316/2014, metodiku COSO, Zákon o kybernetické bezpečnosti.

Máme připravena specializovaná řešení – pro státní správu, zdravotnictví, privátní firmy a další.

www.netia.cz

chodování je za účelem prodeje (odvozený postup dle IFRS 9 popsany v části Finanční aktivum).

Mnohem zajímavější situací s ohledem na zásoby představuje těžba kryptoměn. Kryptoměny nejsou emitovány přímo nějakou autoritou, nýbrž vznikají jako odměna za ověřování elektronických transakcí čekajících ve veřejném deníku (blockchainu). Každá transakce musí být odsouhlasena decentralizovanou sítí a ověření si žádá, aby každý blok zahrnující ověřované transakce splňoval veřejně známá kryptografická pravidla (nejčastěji se používají postupy na bázi hashovacích algoritmů SHA256, případně speciální skrypty⁵). Vytvoření nového bloku transakcí je možné pouze vyřešením „kryptografické hádanky“, tj. nalezením čísla, které po zkombinování s daty v bloku přes hashovací funkci dává výsledek odpovídající zveřejněným kryptografickým pravidlům. Úroveň šifrování znemožňuje hledané číslo jednoduše vypočítat nebo předpovědět. Ve skutečnosti musí být uhodnuto a vzhledem k ohromnému počtu možností nezbyvá nic jiného než využít výpočetní sílu moderních počítačů. Kromě vhodného hardware, který určuje rychlost výpočtu a množství spotřebované elektrické energie,

potřebuje těžař i software, který propojí jeho počítač s blockchainem, příp. ho propojí s těžebním polem, rozhodne-li se těžít v kooperaci s jinými těžaři. Jakmile je těžba úspěšná⁶ (tj. je uhodnuto číslo odpovídající dané hashovací funkci a blok je ověřen), vítězný těžař (nebo vítězný pool) získává za ověření dat v bloku odměnu ve výši předem známého počtu nově emitovaných jednotek dané kryptoměny.⁷

Účetní řešení těžby kryptoměn by mělo odpovídat požadavkům IAS 2 na oceňování zásob vlastní výroby. Pořizovací cena musí zahrnovat veškeré náklady na přeměnu zásob a jejich uvedení do současného místa a stavu k zamýšlenému použití. Vedle přímých nákladů ocenění zahrnuje i systematickou alokaci fixní, příp. variabilní výrobní režie (IAS 2.11). V případě těžby kryptoměn bude hlavní složkou přímých nákladů

⁵ V angličtině script a nikoliv script jako slovní hříčka odkazující na kryptografii.

⁶ Existují i příklady zcela neúspěšné těžby, nejznámějším případem je bankrot těžařské společnosti KnCMiner.

⁷ Plus odměnu převedenou od účastníků transakce z jejich zůstatku již emitovaných kryptoměn, kterou motivují těžaře, aby jejich transakci zařadili do ověřovaného bloku.

Hugo a Sally se baví o praní špinavých peněz

1. Identifikace klienta

Ahoj Hugo! Jak šla ta příprava auditu v Ústí? Jedu tam už v pátek podepisovat smlouvu, tak jestli jsi rozptýlil jejich pochybnosti o našich požadavcích na audit.

No, Sally, v účtárně jsem uspěl, procházeli jsme náš seznam a oni vlastně všechno mají, něco ještě v systému připraví, takže tam problém nebude. Ale s panem ředitelem možná bude problém, nevím...

Copak se stalo?

Já jsem vůbec neměl v plánu se s ním potkat, ale přiběhl si najednou pro něco do účtárny a ptal se, jak to jde a jestli taky bude muset připravit nějakou dokumentaci na ten pátek...

A?

Řekl jsem mu, jak máme v seznamu podkladů, že bude potřeba jeho občanka, nejlíp rovnou s připravenou kopií pro nás, a možná plná moc. Hned se ptal, co je to za hloupost, že jinak to po něm nikdy nikdo nechce, že audit přece není policejní vyšetřování. Nevěděl jsem, co mu na to říct. Naštěstí spěchal, musel na nějakou schůzku, ale bude to chtít od tebe vysvětlit. Nic moc, co?

Ale ne, to asi nebude žádné drama. Je dobře, že to vím předem. Řeknu ti, jak to dopadlo. Ty se ale podívej na e-learning komory o praní špinavých peněz, abys příště uměl zareagovat.

spotřebovaná elektrická energie. Nepřímá výrobní režie zahrnuje odpisy HW a SW, odpis těžební haly a ostatního vybavení (velmi často větráky či jiná chladicí technika), mzdy programátorů a obsluhy. Alokace režie se obecně provádí s odkazem na normální využití kapacity (IAS 2.13). V případě těžby kryptoměn ale tento postup nedává smysl, neboť těžba je vysoce konkurenční a v mnohém připomíná soutěž, ve které vítěz bere všechno. Těžař, který jako první odhadnul hledané číslo ověřující blok, oznámí tuto skutečnost komunitě. Ostatní těžaři přestanou pracovat na právě ověřeném bloku (protože kdo vyřeší „hádanku“ jako druhý, má smůlu a žádnou odměnu nezíská) a přesouvají pozornost na jiný. Při důsledném dodržování požadavků IAS 2.16a by se měla neúspěšná těžba považovat za zmetek a výdaje na ní okamžitě vykázat jako náklad ve výsledku hospodaření. Samotná charakteristika těžby ale nabízí jednoduché řešení problému bez nutnosti odděleně sledovat náklady na úspěšnou a neúspěšnou těžbu. Protože ověření jednoho bloku trvá průměrně 10–15 minut, nevzniká žádná významná nedokončená výroba a veškeré výrobní náklady je možné do výsledku hospodaření zahrnovat průběžně bez jakékoli jejich aktivace. Jestliže je těžař úspěšný a okamžitě vytěženou kryptoměnu směňuje na „normální“ peníze

(což je obvyklý model těžařů), prodej je zachycen jako výnos, proti kterému budou vztaženy výrobní náklady zachycované do výsledku průběžně. Rozhodne-li se těžař vyčkat s prodejem na pozdější okamžik, kdy očekává prodej za vyšší cenu, mělo by dojít okamžitě k reklasifikaci ze zásob do investic, včetně prvotního ocenění na bázi fair value (tj. na úrovni aktuální tržní ceny).

Leasing

Těžba kryptoměn je náročná na spotřebu elektrické energie, a proto se ekonomicky nevyplatí v oblastech s vysokou cenou za elektřinu. Výpočetní výkon nutný pro „řešení hádanek“ si žádá nejen vhodnou výpočetní techniku, ale i její chlazení, což je doprovázeno značným hlukem. Proto existuje i alternativní způsob těžby v cloudu (cloud mining). Na místo přímé těžby v prostorách těžaře je veškeré potřebné zařízení instalováno u poskytovatele, který nabízí možnost vzdáleného pronájmu zařízení. Vzdálená těžba kryptoměn může nabývat tří forem:

- hashovací těžba (hash mining), kdy je zaslán poskytovateli hardware; poskytovatel je zodpovědný za ostatní náležitosti (SW, elektřina, chlazení atd.),
- virtuální těžba (virtual hosted mining), při které se vytvoří virtuální server a těžař si na něj instaluje vlastní software,

Hugo a Sally se baví o praní špinavých peněz

V pátek přijíždí Sally z Ústí...

Ahoj Sally, tak jsem přečetl ten e-learning a už je mi jasné, jaké argumenty použít k přesvědčení klienta o povinnosti identifikace. Anebo... Máš ještě nějaký trik?

Ahoj Hugo! Ne, žádný vlastní trik nemám.

A jak to šlo v Ústí?

Úplně hladce. Poznámky z jednání do spisu samozřejmě dopíšu. A z identifikace klienta mám pro tebe formulář k založení do spisu.

Nádhera! A proč je kus vytištěný a kus rukou?

Co? Jo tak, údaje z obchodního rejstříku jsem si samozřejmě připravila předem, na místě jsem je jen s klientem prošla, aby to nezdržovalo.

No jo, mazaná Sally, jako vždycky.

Hugo a Sally se o vyplněný identifikační formulář podělí i s vámi na další straně.

- pronájem hashovacího výkonu (leased hashing power), kdy si zájemce najme určitou část výkonu instalovaného poskytovatelem, aniž by musel dodávat svůj hardware nebo software.

Smlouvy splňují charakteristiku nájemních smluv a vztahovala by se na ně úprava IAS 17, resp. IFRS 16. Pro většinu smluv platí, že jsou uzavírány na dobu jednoho roku a svými charakterem odpovídají operativnímu pronájmu. Z pohledu nájemce (tj. klienta poskytovatele cloud mining) by u účetního řešení dle IAS 17 byla smlouva zobrazena výsledkově. Naopak IFRS 16 účinný od 1. ledna 2019 ruší na straně nájemce rozlišení na operativní a finanční pronájem a vyžaduje veškeré leasingové smlouvy vykázat rozvahově jako právo užití (right-to-use) na straně aktiv současně s leasingovým závazkem. Nicméně u smluv do jednoho roku umožňuje IFRS 16 aplikovat výjimku na základě

časového testu a takový nájem u nájemce rozvahově nevykazovat. U smluv do jednoho roku je účetní řešení podle staré i nové úpravy srovnatelné. Pokud by ale smlouva byla uzavřena na období delší než jeden rok (a pokud by nebylo možné aplikovat výjimku na nájem nízké hodnoty), nastoupilo by podle IFRS 16 rozvahové řešení. Poskytovatel cloud mining by vykazoval uzavřené smlouvy jako operativní pronájem, přičemž na straně pronajímatele není rozdíl v účetním řešení mezi IAS 17 a IFRS 16.

Nehmotná aktiva

Centrální autority často odmítají považovat kryptoměny za peníze a bez ohledu na kontext jejich držby se kloní k myšlence vykazovat kryptoměny jako nehmotná aktiva, a to s odkazem na jejich digitální povahu. Podle IAS 38.6 je nehmotným aktivem identifikovatelné nepeněžní aktivum bez fyzické podstaty. Je zřejmé, že takové definici nehmotného aktiva kryptoměny vyhovují a jde o nehmotné aktivum s neurčitou dobou životnosti. Taková nehmotná aktiva se neodepisují (IAS 38.107), ale zároveň musí být každoročně testována na snížení hodnoty (IAS 36.10). Pro následné ocenění Bitcoinu a ostatních hlavních kryptoměn k rozvahovému dni lze uvažovat i o aplikaci alternativního přeceňovacího modelu. Hlavní kryptoměny totiž splňují podmínku IAS 38, že fair value musí být získána z aktivního trhu.

Hugo a Sally se baví o praní špinavých peněz

Identifikační formulář

Klient:.....ÚSTECKÁ OBCHODNÍ.....Připravil:.....Sally.....

IDENTIFIKACE OSOBY JEDNAJÍCÍ ZA KLIENTA

Identifikační údaje	
všechna jména a příjmení	Martin Sojka
rodné číslo (případně datum narození)	25. června 1975
místo narození	<u>Kocourkov</u>
pohlaví	muž
trvalý nebo jiný pobyt	Údolní 565, 355 66 Náhorní Lhota
státní občanství	<u>ČR</u>
jde-li o podnikající fyzickou osobu, též její obchodní firmu, odlišující dodatek nebo další označení, místo podnikání a identifikační číslo osoby	
Ověřeno dle průkazu	
druh a číslo průkazu totožnosti	<u>OP 192837465</u>
orgán, který průkaz totožnosti vydal (stát)	<u>MěÚ Ústí nad Lomnicí</u>
doba platnosti průkazu totožnosti	<u>26.6.2021</u>
shoda podoby s vyobrazením v průkazu totožnosti	<u>ANO</u>

Přestože klasifikace kryptoměn jako nehmotných aktiv je teoreticky možná, je diskutabilní, zda digitální povaha kryptoměn je dostačující k tomu, aby byly bez ohledu na další kontext považovány za nehmotné aktivum. Vlastní ekonomická charakteristika kryptoměn je značně odlišná od software, licencí, obchodních známek atd. Zatímco kryptoměny lze použít jako prostředek směny či jako uchovatele hodnoty, klasická nehmotná aktiva těmito vlastnostmi nedisponují. Kryptoměny jsou tedy spíše penězi nebo investičním nástrojem než nehmotným aktivem s vlastním způsobem užití. Případná klasifikace kryptoměn jako nehmotných aktiv by znemožnilo v účetnictví vykazovat vytěžené kryptoměny. V kontextu IAS 38 by totiž těžba kryptoměn byla interně vytvářenými nehmotnými aktivy. Při aplikaci požadavků IAS 38.52–67 by žádná účetní jednotka nemohla prokázat splnění všech 6 podmínek pro aktivaci výdajů ve fázi vývoje (IAS 38.57). Zdůvodnění opět spočívá v podstatě těžby kryptoměn, kdy vítěz bere vše.

Další účetní konsekvence těžby kryptoměn

Těžba kryptoměn je extrémně konkurenční. Těžař se může rozhodnout buď těžít individuálně, anebo se zapojit do těžebního poolu. Při individuální těžbě je dosažováno vysokých jednorázových výnosů, ale kvůli omezenému hashovacímu výkonu je tomu velmi nahodile. Proto se většina těžařů spojuje do poolu, které snižují volatilitu výnosů tak, že těžař získává sice menší výplaty, ale v pravidelnějších intervalech. Pro účetní řešení těžby prostřednictvím poolu je klíčový způsob rozdělování odměn ve vazbě na způsob rozdělení rizik mezi těžaře a správce poolu. Jestliže rizika nese správce poolu a vyplácí dohodnutou (obvykle fixní) částku participujícímu těžaři i v případě neúspěšné těžby, poté těžařova odměna za zvýšení hashovacího výkonu poolu je výnosem z pronájmu (dle IAS 17, resp. IFRS 16). Pokud ale riziko neúspěšné těžby zůstává na straně těžaře, vstup do těžebního poolu naplňuje u těžaře znaky společného uspořádání dle IFRS 11.

V neposlední řadě je nutné zmínit, že správci těžebních poolů bývají často pod kontrolou jiných podniků a v té situaci vznikají zajímavé otázky ohledně vymezení konsolidačního celku, tj. zda by pooly neměly být zahrnuty do konsolidované závěrky tohoto subjektu, který pool efektivně ovládá. Např. dva největší pooly Antpool a BTC.com jsou pod kontrolou společnosti Bitmain, což je výrobce ASIC počítačů speciálně vyvinutých na těžbu kryptoměn.

Závěr

Kryptoměny představují nejen nesmírně zajímavý ekonomický fenomén, ale přináší i spoustu otevřených problémů do účetního výkaznictví. Byť aktuální účetní předpisy problematiku explicitně neřeší, lze se na základě obecných principů dopracovat k takovému zobrazení kryptoměn v účetní závěrce, aby uživatelé získali užitečné informace. Je nutné ale zohlednit

účel, s kterým účetní jednotka kryptoměny pořizuje. Případný nárůst používání kryptoměn pravděpodobně povede k tomu, že IASB ukončí fázi vyčkávaní a zahájí práce na novém standardu či interpretaci, která bude vykazování kryptoměn explicitně řešit. V aktuální praxi se totiž účetní jednotky často uchylují ke zjednodušeným řešením, která jsou napříč jednotkami aplikována nekonzistentně. Bez ohledu na to, zda specifický účetní předpis v rámci IFRS vznikne či nikoliv, poukazuje fenomén kryptoměn na několik na první pohled nesusouvisejících oblastí, které si žádají pozornost ze strany IASB. Za všechny je nutné zmínit zastaralou definici nehmotných aktiv, nevyhovující definici peněz a chybějící úpravu pro oceňování nefinančních investic.

David Procházka
Jaroslava Roubíčková

Doc. Ing. David Procházka, Ph.D. je vedoucí katedry finančního účetnictví a auditingu Fakulty financí a účetnictví VŠE v Praze. Vystudoval magisterský (2004) a doktorský obor (2008) Účetnictví a finanční řízení podniku na VŠE v Praze. V roce 2006 dokončil studium na FSV UK (obor ekonomie). Profesionálně se zaměřuje na problematiku reportingu účetních informací v nadnárodních koncernech a metodickou stránku přípravy účetních závěrek podle různých účetních předpisů. Dále se zabývá výkaznictvím profesionálních sportovních klubů a souvislostmi účetního a ekonomického konceptu zisku. Je řešitelem projektů Grantové agentury České republiky. Podílel se na překladech IFRS pro Evropskou unii a na recenzích českého překladu Mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor. Je členem Evropské účetní asociace (od roku 2007).

Doc. Ing. Jaroslava Roubíčková, CSc. působí na katedře finančního účetnictví a auditingu VŠE v Praze. V bakalářském studiu je garantkou celoškolsky povinného kurzu se zaměřením na finanční účetnictví v kontextu světového vývoje a v magisterském studiu se podílí na výuce kurzů se zaměřením na auditing. Je autorkou a spoluautorkou řady skript a učebních materiálů. Je statutární auditorkou zapsanou v Komoře auditorů České republiky, aktivně působí v systému certifikace účetních v ČR jako členka Rady v Institutu certifikovaných účetních.

Popis software ApSoft Audit

Název firmy a kontakt: Ing. Karel Tesař – ApSoft, Husova 473/19, 353 01 Mariánské Lázně
 Kontaktní osoba a kontakt: Ing. Karel Tesař, apsoft.cz@gmail.com, tel.: 777 205 984
 Webové stránky: www.apsoft.cz

ApSoft

Program je vyvíjen od roku 2010. Jeho autorem je Ing. Karel Tesař. Program slouží k vytvoření spisu auditora v souladu s požadavky ISA. Auditorovi pomůže tím, že vytváří pevný rámec pro zaznamenání a uložení jak výsledků dílčích operací, které auditor při své činnosti provádí, tak i dokumentů v nejširším slova smyslu (od listinných dokumentů až po zvukové či obrazové záznamy). Klíčové funkce jsou tři.

První je vytváření vlastního spisu. Spis lze přednaplnit ze vzorových spisů, ze spisů právě auditované firmy nebo ze spisů jiných firem. Druhá funkce je načtení účetních dat (obratová předvaha a účetní deník). Program má silný aparát pro načítání dat, který dokáže načíst data v téměř libovolném formátu. Nad účetními daty provede program řadu formálních kontrol a upozorní na chyby. Jsou-li loňská data, zkontroluje návaznost roků a zobrazí i relativní meziroční změny. Data i výsledky kontrol zařadí podle účetních okruhů do jednotlivých „P“ kapitol spisu. Třetí funkce je výběr a zpracování vzorků. Výběr program provádí automatizovaně v souladu s požadavky KA ČR. Vzorky i výsledky kontroly zařadí opět podle účetních okruhů do jednotlivých „P“ kapitol spisu.

Výsledný spis lze vypálit na CD jako HTML dokument a tento prohlížet v libovolném prohlížeči. Stejně tak lze v této formě (v libovolném počtu kopií) archivovat či předložit ke kontrole.

Program ApSoft Audit tvoří jeden modul. Hlavní cílová skupina uživatelů jsou jednotliví auditoři a malé a střední auditorské firmy. Program se prodává ve třech verzích:

Single – pro jednoho auditora. Počítá se s tím, že ten má pevné PC v kanceláři a notebook na cesty. Program podporuje přenosy mezi počítači.

Multouser – jedna firma, jeden server (i se vzdáleným přístupem) a více auditorů. Můžou pracovat současně na jednom spisu / různých spisech.

Multi-PC – jedna firma, jeden server a více auditorů. Auditoři jezdí do terénu se svými notebooky. Můžou pracovat současně na jednom spisu / různých spisech. Program podporuje přenosy mezi notebooky a serverem.

Dalším parametrem, na kterém závisí cena programu, je počet spisů, které lze vytvořit v jednom kalendářním roce. Hranice jsou 16, 31 a 1000 spisů. Ve druhém roce a dalších letech se za údržbu programu a podporu platí paušálně 20 % z nákupní ceny.

Program se prodává od roku 2010. Program lze provozovat na libovolném počítači s WIN Vista a vyšší verzí Windows. K programu poskytujeme v rámci paušálu jak podporu po telefonu tak i pomocí vzdáleného přístupu. Jako placenou službu nabízíme tvorbu popisů formátů dat pro načítání, případně následnou technickou analýzu načtených dat. Podle zájmu uživatelů pořádáme školení.

Rozhovor s Karlem Tesařem z firmy ApSoft prodávající software ApSoft Audit

Karel Tesař

1. Kdy a jak jste se osobně dostal k prodeji SW pro auditory?

Víceméně náhodou. Jako jeden ze dvou jednatelů s.r.o. jsem této s.r.o., stejně jako druhý jednatel, dodával (a také fakturoval) jako autor programy. Své příjmy jsem zdaňoval podle § 7 Příjmy ze samostatné činnosti – 2a) příjem z užití nebo poskytnutí autorských práv. Finanční úřad označil tento postup za daňový únik s tím, že se i v případě autora jedná o činnost dle § 6 Příjmy ze závislé činnosti. Tím jsem se dostal do svízelné situace.

Zmínil jsem se o problému svému známému auditorovi. Ten mi nabídl, že mě bude v mé při zastupovat. Na druhou stranu si postesknul, že by potřeboval pro svoji auditorskou činnost program, který by uměl pohodlně vytvářet spis auditora a dokázal načíst a zpracovat účetní data auditované firmy. A takový program na trhu nenašel.

Tak začala naše oboustranně úspěšná spolupráce. Nakonec po několika letech auditor dotáhl moji při o danění do vítězného konce a na druhé straně vzniknul program ApSoft Audit, který začala používat řada dalších auditorů.

2. V čem spatřujete hlavní konkurenční výhodu SW, který Vaše firma prodává?

Do programu je natažena osnova auditorského spisu, která je v souladu s požadavky ISA, navíc doplněná o další kapitoly, které vyplývají z dalších požadavků na audit. K jednotlivým bodům spisu lze psát písemné poznámky, přikládat libovolné přílohy jako textové dokumenty, tabulky, naskenované i listinné dokumenty, obrázky, zvukové a obrazové záznamy atd.

Program má výkonný stroj na načítání účetních dat (obratová předvaha a účetní deník) v prakticky libovolném formátu a jejich kontroly.

Program dokáže z načteného účetního deníku vybrat vzorky v souladu s požadavky KA ČR.

Finálním výstupem z programu je spis auditora ve formě HTML dokumentu, který se vypálí na CD. Spis lze pak pohodlně prohlížet libovolným prohlížečem nezávisle na SW na jakémkoli počítači.

3. V čem je podle Vás hlavní přínos Vašeho SW na straně auditora?

Vytvořený spis má pevně danou strukturu vycházející z požadavků KA ČR.

Program provádí velké množství kontrol nad načtenými účetními daty, čímž pomůže najít v účetnictví řadu eventuálních chyb.

Program jednoduše vybere vzorky z účetních dokladů v souladu s požadavky KA ČR a podpoří jejich následující zpracování.

K jednotlivým účetním okruhům, resp. vzorkům se

vytvoří automaticky protokoly o zpracování a zařadí se do příslušných kapitol „P“ spisu.

Vytváření spisu se tak maximálně zracionalizuje a tím se ušetří spousta času.

4. V čem vidíte hlavní specifika prodeje SW auditorům?

Auditoři jsou cílová skupina s dobrou počítačovou erudicí. Na druhou stranu se jedná zpravidla o silné individuality, které jsou zvyklé na určitý styl práce a někdy mají problémy jej trochu upravit tak, aby jim program začal opravdu šetřit čas.

5. Čím dalším se Vaše firma zabývá kromě prodeje SW auditorům?

Software pro pekárny.

6. Jaké jsou Vaše plány v rozvoji Vaší firmy a SW, který prodáváte?

SW se průběžně rozvíjí podle potřeb uživatelů. Jako další možnost vývoje vidím rozšíření podpory pro auditu obcí. Jde jen o to, najít auditora, se kterým bych na tomto tématu zapracoval.

7. Co byste vzkázal (nebo popřál) prostřednictvím tohoto rozhovoru auditorům?

Aby jim program ušetřil spoustu času tím, že za ně provede opakující se mechanické práce. A v neposlední řadě také, aby s takto vytvořenými spisy vždy prošli u kontroly.

Popis software Auditorský spis

Název firmy a kontakt:	Ekonomické informační systémy, s.r.o., e-mail: info@ekopraktik.cz, tel.: 539 083 598
Kontaktní osoba a kontakt:	Ing. Pavel Krátký, email: kratky@ekopraktik.cz, tel.: 608 557 269
Webové stránky:	www.ekopraktik.cz

Auditorský spis je aplikace, která umožňuje vést spisy auditora v elektronické podobě. Software byl vytvořen pracovní-

ky naší společnosti na základě jejich dlouholetých zkušeností s prováděním a dokumentováním auditů u organizací různých typů a velikostí. Aplikaci vyvíjíme již od roku 2008 a každým rokem přidáváme nové možnosti, které umožňují uživatelům jednodušší a rychlejší práci s aplikací při dokumentování auditorských prací. Aplikaci aktivně využívají stovky uživatelů z řad auditorských společností a samostatných auditorů.

Aplikace byla vytvořena v souladu s platnou metodikou a splňuje všechny požadavky na vedení

spisu auditora. Software pracuje s dokumenty Microsoft Office, je otevřený a dovoluje snadnou uživatelskou modifikaci.

Všechny dokumenty ve spisu jsou již předvyplněné. Při provádění auditu uživatel doplňuje případně upřesňuje již předepsané texty. Uživatel si sám rozhodne, jestli využije naše šablony, upraví je, nebo využije svých vlastních dokumentů, které je možné do aplikace snadno vkládat. Do aplikace si její uživatel může naskenovat potřebné materiály a přidat jakýkoliv soubor. Software plně odbourává papírovou podobu spisu auditora.

Aplikace Auditorský spis je aktualizována a doplňována na základě legislativních změn a podnětů od našich

zákazníků. Aktualizace jsou automatické, při spuštění si software sám zkontroluje dostupnost nové verze.

Aplikaci Auditorický spis je možno rozšířit o několik rozšíření, které využijí auditoři a auditorské týmy, kteří zpracovávají i jiné typy organizací než obchodní společnosti, případně nepoužívají pro práci s daty klienta jiné aplikace. Tato rozšíření mají navíc výhodu v tom, že jsou propojena s aplikací Auditorický spis a umožňují tak snadnější exporty nebo importy přímo ze zpracovávaného spisu.

Aktuálně nabízíme tato rozšíření aplikace Auditorický spis:

I) Rozšíření aplikace o práci s daty hlavní knihy klienta

Rozšíření umožňuje načíst data (zůstatky běžného a minulého období účtů) od klienta, automaticky sestaví z načtených (případně zadaných) dat výkazy, provede kontroly, vypočte běžné hladiny významnosti a poté tato data, výkazy a hladiny exportuje do spisu klienta. Rozšíření podporuje (v případě zakoupení rozšíření viz dále) kromě obchodních společností i organizace dle vyhlášky č. 410/2009 a č. 504/2002 Sb. Dále jsou pak podporovány slovenské obchodní a neziskové organizace.

Rozšíření je také vhodné pro kontrolu a případnou opravu výkazů, které zákazníkovi sestaví jeho účetní software.

Cena rozšíření je 4500 Kč za licenci pro jednu auditorskou firmu nebo samostatného auditora.

II) Rozšíření aplikace o výběr vzorku dat

Jedná se o rozšíření o stanovení velikosti vzorku a jeho výběr z dat klienta. Rozšíření umožňuje načíst data od klienta (např. pohledávky, náklady) a stanovit velikost vzorku. Dále provede výběr tohoto vzorku z dat klienta a na základě zadaných správných hodnot položek stanoví celkovou statistickou chybu za celý soubor dat. Výběr položek a vyhodnocení chybivosti je pak možné exportovat do spisu auditora. Do rozšíření je možné načítat také deník vstupních dat klienta a pomocí filtru účtu vytvářet požadované soubory dat (např. pro pohledávky si vyfiltrovat účet 311).

Cena rozšíření je 4500 Kč za licenci pro jednu auditorskou firmu nebo samostatného auditora.

III) Rozšíření aplikace o audit účetních závěrek sestavených dle vyhlášky č. 410/2009 Sb. a 504/2002 Sb.

Jedná se o rozšíření aplikace o nové soubory a úpravu mnoha stávajících souborů ve spise auditora pro organizace účtující dle vyhlášky č. 410/2009 a č. 504/2002 Sb.

Cena rozšíření je 4500 Kč za licenci pro jednu auditorskou firmu nebo samostatného auditora.

IV) Rozšíření aplikace o práci v síti

Rozšíření umožňuje komunikaci aplikace Auditorický spis na více počítačích propojených v počítačové síti.

Je vhodné zejména pro auditorské týmy, které pracují na spisech ve více lidech. Toto rozšíření umožňuje spojovat spisy z počítačů propojených v počítačové síti bez nutnosti přenosu těchto spisů ručně mezi počítači. Je také možné přenášet celé spisy mezi jednotlivými počítači nebo si kopírovat dokumenty ze spisu na jiném počítači. V tomto rozšíření je také možné otevírat sdílené spisy více uživateli v jednom okamžiku v tzv. režimu synchronizace, a je tedy možné mít spisy na nějakém sdíleném úložišti (např. sdíleném disku nebo na serveru) a současně ve spisech pracovat ve více lidech.

Cena rozšíření je 4500 Kč za licenci pro jednu auditorskou firmu nebo samostatného auditora.

Vzhledem k požadavkům našich zákazníků na finanční analýzu v rámci Auditorického spisu jsme navázali spolupráci s firmou Atlantis PC s.r.o., která vyvíjí a prodává velice kvalitně zpracovanou finanční analýzu FinAnalysis. Výsledkem této spolupráce je možnost exportu z aplikace Auditorický spis do aplikace FinAnalysis. Do finanční analýzy se exportují výkazy klienta ze spisu auditora, a to za jednotlivé roky, které chce auditor porovnávat. Více informací o finanční analýze se můžete dočíst na našich webových stránkách.

Aplikace Auditorický spis je vhodná zejména pro auditorské týmy a samostatné auditory, kteří hledají aplikaci na zjednodušení dokumentace spisu auditora a chtějí při tom využívat dokumenty ve známých aplikacích Microsoft Office. Vzhledem k tomu, že aplikace umožňuje práci s daty klienta, je také vhodná pro uživatele hledající jednoduchou metodu práce s těmito daty, která jim umožní data klientů zpracovat a využít při auditorských pracích a jejich dokumentaci.

Ceny licencí aplikace Auditorický spis:

Základní cena licence aplikace (bez dalších rozšíření) je 16 tisíc Kč. Tato cena platí pro instalaci pro jednoho auditora v jedné firmě. Za každého dalšího auditora v rámci jedné firmy, který bude software využívat, se platí poloviční cena, tedy 8 tisíc Kč. Za každého asistenta auditora v rámci jedné firmy, který bude software využívat, je cena 3500 Kč. Licence aplikace je vázána na uživatele, nezáleží pak na počtu počítačů, na kterých uživatel aplikaci využívá.

Nabízíme i cenově zvýhodněnou licenci aplikace včetně všech rozšíření, která jsou popsána v předchozím textu. Cena licence aplikace včetně všech rozšíření je 32 tisíc Kč. Tato cena platí pro instalaci pro jednoho auditora v jedné firmě. Za každého dalšího auditora v rámci jedné firmy, který bude software včetně všech rozšíření využívat, je cena 8 tisíc Kč. Za každého asistenta auditora v rámci jedné firmy, který bude software včetně všech rozšíření využívat, je cena 3500 Kč.

Cena ročního upgrade aplikace a technické podpory je aktuálně 3200 Kč. Jedná se o částku za upgrade aplikace a technickou podporu pro jednu auditorskou firmu nebo samostatného auditora na jeden

kalendářní rok. Platí se až od následujícího kalendářního roku po pořízení aplikace. V ceně ročního upgrade aplikace jsou zahrnuty i aktualizace rozšíření aplikace. Všechny ceny jsou uvedeny bez DPH.

V případě zájmu o software Auditorický spis si můžete stáhnout demoverzi z našich stránek. Demoverze je plně funkční, je však omezena na určitý počet tabulek ve spisu a na načtení části dat. V případě objednávky plně verze Vám zašleme aktivační klíč, kterým aktivujete demoverzi na plnou verzi, nebudete tedy muset již nic dalšího instalovat.

K provozu aplikace Auditorický spis stačí běžný počítač/notebook s operačním systémem Windows

a pro plnou funkčnost doporučujeme také plnou verzi Microsoft Office. K provozu aplikace není potřeba server, vše se ukládá přímo na disk počítače případně na sdíleném síťovém disku. Pro práci s obsáhlejšími daty klienta doporučujeme alespoň 4 GB paměti a rychlý (nejlépe SSD) disk.

K aplikaci pořádáme alespoň jednou ročně také společné školení, které uživatelům umožní rychlejší zvládnutí práce s aplikací, možnost seznámit se s novinkami a také možnost výměny zkušeností ať už s prací s aplikací nebo z provádění auditů. Nabízíme také možnost individuálních školení v našich prostorách nebo přímo u zákazníka.

Rozhovor s Pavlem Krátkým z firmy Ekonomické informační systémy, s.r.o. prodávající software Auditorický spis

Pavel Krátký

1. Kdy a jak jste se osobně dostal k prodeji SW pro auditory?

Na vývoji a později také na prodeji aplikace Auditorický spis se podílím od samého počátku, kdy jsme nejprve software vyvíjeli pro interní potřeby. Vzhledem ke značnému zájmu auditorů a auditorských firem o software, umožňující usnadnění dokumentace

prováděných auditů, jsme se rozhodli tento software začít nabízet na trhu a přizpůsobovat jej i pro potřeby dalších uživatelů.

2. V čem spatřujete hlavní konkurenční výhodu SW, který Vaše firma prodává?

Když jsme se v roce 2008 rozhodli, že chceme posunout dokumentaci auditorských prací kolegyní auditorek na vyšší úroveň, a hledali jsme software, který by nám toto jednoduchou formou umožnil s možností využití dokumentů a tabulek, které si za ty roky vytvořily, nenašli jsme v té době žádný software, který by tyto požadavky splňoval. Rozhodli jsme se z toho důvodu vytvořit software vlastní, který by splňoval naše představy o zjednodušení dokumentace. Záhy se ukázalo, že podobné požadavky má i mnoho dalších auditorských firem a samostatných auditorů, kterým taktéž nevyhovovala žádná z tehdy nabízených aplikací pro dokumentaci auditu a kteří projevíli o náš software zájem. Toto nás motivovalo k dalšímu rozvoji aplikace, a to především s ohledem na jednoduchost práce s aplikací a využití dokumentů a tabulek, se kterými jsou auditori a jejich asistenti zvyklí pracovat. Později se k tomu přidala i práce s daty klienta, kdy jsme se snažili vytvořit co nejjednodušší možnost zpracování dat a jejich následného použití při auditorských pracích a jejich dokumentaci. Jako hlavní výhodu našeho SW tedy vidím jednoduchost jeho instalace (není potřeba server, stačí obyčejný

počítač/notebook), jednoduchá práce s aplikací, možnost snadného (v rámci možností) zpracování dat klienta a možnost práce s dokumenty a tabulkami běžných kancelářských aplikací. Další výhodou jsou předpřipravené šablony dokumentů, které jsou v aplikaci připravené a které může uživatel okamžitě využívat, případně je snadno nahradit svými dokumenty.

3. V čem je podle Vás hlavní přínos Vašeho SW na straně auditora?

Jednoznačně zrychlení práce na auditu a jeho dokumentaci. Auditor má rychlý přehled o stavu zpracování jednotlivých částí auditu a jednotlivých dokumentů. Velkým přínosem je i možnost zpracování dat klienta a následného exportu do spisu auditora, kdy uživatel získá velké množství údajů (např. hladiny významnosti, doporučené významné účty, doklady ke kontrole v rámci výběru vzorků), které mu pomohou v rámci dalších auditorských pracích. Velkým přínosem je také možnost kopírování spisů, kdy doporučujeme vytvoření jednoho vzorového spisu auditora a následně jeho kopírování do dalších spisů. V rámci kopírování jsou

Tady je veškeré účetnictví naší IT firmy. Zde jsou sepsána všechna hesla k dešifrování souborů v těchto šanonech.

Kresba: Ivan Svoboda

přepisovány údaje o klientovi (jméno, sídlo a další). Následně již uživatel upravuje tyto svoje dokumenty na konkrétního klienta. Při kopírování do následujícího období jsou také kromě všech dokumentů přenášeny konečné stavy do počátečních a uživatel tak má ušetřenu práci s počátečními stavy klienta.

4. V čem vidíte hlavní specifika prodeje SW auditorům?

Trh software pro auditory je v České republice poměrně malý a velké množství auditorů doposud používá k dokumentaci auditorických prací pouze svoje dokumenty bez nějaké větší organizace nebo dokonce bez práce s daty klienta. Právě na takové auditory a jejich asistenty cílíme s naším software, kdy jim nabízíme možnost tyto svoje dokumenty použít v rámci našeho software a urychlit a zpřehlednit jim práci s dokumenty. Nabízíme jim také možnost začít zpracovávat data klienta poměrně jednoduchou formou bez nutnosti se učit pracovat s často komplikovanými software. To vše v rámci jedné propojené aplikace navíc s nabídkou šablon dokumentů, které mohou začít hned používat.

5. Čím dalším se Vaše firma zabývá kromě prodeje SW auditorům?

Naše společnost také nabízí software pro vytvoření konsolidačních výkazů, který mohou využívat jak auditoři při ověřování těchto výkazů, tak zaměstnanci společností, kteří mají vytvoření konsolidačních výkazů na starost. Prodáváme a implementujeme také náš ekonomický informační systém Ekopraktik, který sestává z modulů pro Účetnictví, Mzdy, Majetek, Sklady,

Plánování a několika nadstaveb nad těmito moduly. Je určen pro uživatele od nejmenších společností až po velké společnosti s miliardovými obraty. Nabízíme také zpracování jak konsolidací tak vedení účetnictví na našem software formou outsourcingu. Další informace se zájemci mohou dozvědět na našich webových stránkách www.ekopraktik.cz.

6. Jaké jsou Vaše plány v rozvoji Vaší firmy a SW, který prodáváte?

Náš software neustále vyvíjíme na základě našich poznatků a také podnětů od našich zákazníků. V současnosti např. pracujeme na novém rozšíření pro analýzu dat, které umožní načítat různá data klienta (obratovou převahu, deník, majetek atd.), tato data zkontroluje na provázanosti, umožní jejich pokročilé filtrování a zobrazení účetních souvztažností a následně export do spisu do mnoha tabulek, kde lze tato data využít bez nutnosti jejich pracného přepisování. Bude taktéž propojena s rozšířeními o hlavní knihu a výběr vzorků, kde je naším cílem zrychlení práce s těmito daty.

7. Co byste vzkázal (nebo popřál) prostřednictvím tohoto rozhovoru auditorům?

Při vývoji našeho software je vždy naším přáním a cílem, aby se s ním našim uživatelům dobře pracovalo a umožnilo jim zvýšit jejich produktivitu. Uživatelům bych tedy rád popřál, aby se jim líbila práce s naším software a oni díky němu měli více času věnovat se ať již dalším pracím nebo měli díky němu více volného času, který mohou strávit se svojí rodinou či přáteli.

Popis software BMD Consult

Název firmy a kontakt:	BMD Systemhaus GesmbH
Kontaktní osoba a kontakt:	Ing. Petr Hanzal, Ph.D., hanzal@kit.cz
Webové stránky:	www.kit.cz

Informační systém BMD je vyvíjen již 40 let stejnojmennou společností BMD, která pochází z Rakouska. BMD je přizpůsobeno tak, aby pokrývalo potřeby zákazníků zejména střední Evropy. V těchto zemích je možné nastavit jak národní jazyk, tak veškerou legislativu.

Program je založen modulově, to znamená, že nainstalovaný program má v sobě samém veškeré moduly, které je potřeba odemknout licenčním klíčem. Zároveň je to databázový systém, takže je zapotřebí při instalaci mít zakoupené SQL licence. Díky tomu, že je BMD

licencováno pro jednotlivé moduly a podle počtu zároveň pracujících uživatelů, je každá zakázka unikátní.

Pro použití v kanceláři daňového poradce nebo auditora se využívá modul Consult. Mezi hlavní funkce, které tento modul nabízí, patří: evidence výkonů a jejich fakturace, CRM a rychlý přehled o vašich zákaznících, evidence a archivace dokumentů a pošty. Systém BMD je naprosto kompatibilní s produkty od Microsoftu. To umožňuje automatické nebo manuální ukládání korespondence s klienty, hromadné odeslání vybraným kontaktům anebo synchronizaci Outlooku s mobilním zařízením. BMD umožňuje vašim zákazníkům vkládat přes webovou aplikaci faktury ke zpracování anebo jen

nahlížet do faktur. Pro časté služební cesty lze využít organizér, kde si vyberete prostředky, které pro danou služební cestu potřebujete, a při služební cestě můžete zároveň z mobilu zadávat výkony, které jste u zákazníka provedli.

Po celé střední Evropě využívá BMD Consult přes 1 700 daňových poradců a auditorů, všechny ostatní moduly má zakoupeno přes 29 tisíc společností. V České republice modul BMD Consult využívá na 25 daňových firem a celkem je zde BMD implementováno u 150 firem.

Požadavky na HW nejsou nikterak vysoké, ale vše souvisí s počtem uživatelů, kteří budou v BMD pracovat. Pokud nemáte v plánu si pořizovat vlastní server, existuje možnost cloudového řešení. Díky této možnosti budou vaše data zálohována a zcela přístupna ze serveru, ke kterému se přes internet připojíte.

Firma Komplexní informační technologie s.r.o. je certifikovaným a jediným partnerem BMD pro Českou republiku. Díky této pozici jsme schopni vám BMD představit, vytvořit nabídku přímo na míru, nainstalovat na server a zaškolení budoucí uživatele.

Rozhovor s Petrem Hanzalem z firmy BMD Systemhaus GesmbH prodávající software BMD Consult

Petr Hanzal

1. Kdy a jak jste se osobně dostal k prodeji SW pro auditory?

K prodeji softwaru BMD jsme se dostali již před 20 lety a jsme hlavní podporou pro zavedení a údržbu softwaru pro celou Českou a Slovenskou republiku.

2. V čem spatřujete hlavní konkurenční výhodu SW, který Vaše firma prodává?

Hlavní výhodou spatřuji ve čtyřicetileté zkušenosti firmy BMD. Během této doby se firmě podařilo vyvinout modul BMD Consult, který se zaměřuje na správu kanceláře daňového poradce a auditora, přičemž nemá na trhu konkurenci.

3. V čem je podle Vás hlavní přínos Vašeho SW na straně auditora?

Hlavní přínos je v perfektní organizaci kanceláře. Díky zavedení a správnému používání BMD Consult se již nestane, že by se zapomnělo vyfakturovat za provedené služby.

4. V čem vidíte hlavní specifika prodeje SW auditorům?

Každá kancelář má individuální pracovní postupy a požadavky. BMD je natolik flexibilní, že pomocí parametrizace je možné naprostou většinu těchto požadavků splnit.

5. Čím dalším se Vaše firma zabývá kromě prodeje SW auditorům?

Firma se zabývá vývojem ERP systému, který je schopen pokrýt nejnáročnější požadavky všech zákazníků. Hlavní moduly, které firma BMD poskytuje, jsou CRM, Account, HRM, Commerce a Consult.

6. Jaké jsou Vaše plány v rozvoji Vaší firmy a SW, který prodáváte?

Chtěli bychom se stát nejvýznamnějším partnerem pro implementace elektronických kanceláří, plánujeme zabudování spisu auditora do BMD software.

7. Co byste vzkázal (nebo popřál) prostřednictvím tohoto rozhovoru auditorům?

Všem auditorům bych chtěl popřát samé spokojené zákazníky a brzké zavedení informačního systému, který jim nebude komplikovat práci.

Popis software CaseWare Working Papers

Název firmy a kontakt: CaseWare International Inc., Toronto, Kanada
 Webové stránky: www.caseware.com/contact

Jednou z možností, jak může auditor vést svůj auditorský spis, je použití některého z existujících auditorských software. Příkladem je třeba produkt torontské společnosti CaseWare International zvaný CaseWare Working Papers (dále „CaseWare“). Tento nástroj je rozšířen prakticky po celém světě a i když je k dispozici v několika jazycích, čeština mezi nimi bohužel není, což může některým kolegům činit nemalé obtíže. Avšak veškeré auditní procedury uvedené v CaseWare vychází z mezinárodních auditorských standardů a ve většině případů je v proceduře odkazováno na konkrétní standard ISA, lze tedy anglickou verzi pracovních papírů jednoduše využít společně s oficiálním překladem ISA do českého jazyka.

CaseWare může být využíván celou sítí auditorských společností ve světě, přičemž základním východiskem je „mezinárodní template“, ve kterém si skupina může přizpůsobit určité procedury svým mnohdy striktnějším požadavkům. Z tohoto „template“ je pak potřeba vytvořit „národní template“, který reaguje na specifika auditorské profese v každé zemi a při jehož tvorbě (či spíše přizpůsobování) je samozřejmě potřeba úzké spolupráce s lokálními auditory.

CaseWare myslí jak na audity velkých společností, tak i na audity malých a středních podniků, a to tím, že je možné vybrat si ze dvou základních profilů spisu – rozsáhlý Standard a zjednodušený Compact. Rozdíly jsou zejména v plánovací a finalizační fázi, kdy

Hugo a Sally se baví o praní špinavých peněz

2. Hodnocení rizik klienta

Sally, mám radost, že jdeš, musíme se rychle poradit.

Jejda, co se děje?

Je to delší příběh – byl tu pan Joe Mitchell, tady mám jeho vizitku. Je Američan, ale pracuje pro investiční fond z Panenských ostrovů a investují tady do nemovitostí. Mají společnost, která loni koupila barák, teď ji chtějí prodat, a kvůli tomu tady byl. Ta společnost má totiž jen minimální kapitál a ten dům koupila za peníze z půjčky od toho fondu. No a před tím prodejem chtějí tu půjčku převést do kapitálu a chtěli by od nás zprávu pro rejstříkový soud, že tam ta půjčka je. Podobnou zakázku jsme už loni dělali.

Hm, a to je všechno, co od pana Mitchella víme?

Ne, ne. Hlavně zdůrazňoval, že to celé spěchá, zprávu by potřebovali do půlky příštího týdne. Celé to pro ně zařizuje nějaký JUDr. Kramář, ten má plnou moc za tu společnost jednat, vysvětlí nám ten požadavek a může s námi podepsat i smlouvu. Já jsem se na tu společnost díval do rejstříku, je tam vidět jen, že ten JUDr. Kramář ji založil, teď je vlastníkem nějaké CDP PIF z těch Britských Panenských ostrovů. Jednatelem není ani Mitchell, ani Kramář, ale někdo třetí.

To nevypadá na nějakou průzračnou strukturu, je to spíš podezřelé...

Compact procedury soustřeďuje spíše do jednoho souhrnného dotazníku (je určen spíše pro audity malých a středních podniků), kdežto Standard má na každou dílčí oblast samostatný dotazník (je určen pro audity velkých podniků).

Kromě vedení samotné auditní dokumentace, napomáhá tento nástroj také k zefektivnění práce auditora. Po namapování struktury českých výkazů, lze jak na úrovni celé účetní závěrky, tak na úrovni jednotlivých oblastí stanovit konkrétní rizika na úrovni tvrzení a těmto rizikům přiřadit povahu plánovaných procedur. V případě, že na dané tvrzení neexistuje riziko, je automaticky optimalizován příslušný pracovní program v dané oblasti a tím se tedy eliminuje neefektivita

a naopak je kladen důraz na audit oblastí, ve kterých existuje riziko vzniku významné nesprávnosti. V rámci celého spisu je dále možno vkládat křížové reference, což vede k přehlednosti celé dokumentace.

Použití jakéhokoliv nového software znamená zejména v počátcích velkou finanční, ale i časovou investici. Z mých zkušeností však mohu říci, že tato investice se do budoucna vyplatí, a to zejména s ohledem na zlepšení kvality i efektivity auditu. Dalším přínosem je také digitalizace a tedy minimalizace nákladů na archivaci papírových šanonů.

Jana Kocurková

auditorka a uživatelka software
CaseWare Working Papers

Hugo a Sally se baví o praní špinavých peněz

A to není všechno. Vysvětloval mi, že ta půjčka vznikla postupnými převody z různých míst, že investoři toho fondu posílají peníze přímo, čímž se šetří na bankovních výlohách, a oni tak vidí jasně, kam investují. Pak ještě mluvil o tom, že normálně pro audit samozřejmě mají svého auditora, ale že tady to potřebují rychle a jejich auditor je vždycky hrozně neflexibilní, takže proto šel k nám. Vzal si na mě kontakt a pan Kramář nám pošle další podklady a máme se pak domluvat s ním, poněvadž Mitchell zase někam cestuje.

A ten Kramář?

No, před chvílí jsem od něj ještě neměl nic, ale mělo by to dorazit hned. Jenže celé se mi to nelíbí.

Mně tedy taky ne, ale nejdřív ty – co se ti na tom nelíbí?

Víš, jak jsem dělal ten e-learning o praní špinavých peněz, tak mi připadá, že je tu spousta rizik a zkusil jsem si je vypsát...

Tak recituj, co sis vypsál.

Celá transakce se týká prodeje nemovitostí a jde tam o změnu kapitálové struktury, takže jakákoli služba s tím spojená je rizikovější. Riziko klienta pak zvyšuje to, že majitel je z daňového ráje, konečné vlastníky neznáme a chodí tu jen různí zástupci. Ty převody menších částek, kdo ví odkud, a spěch na přípravu zprávy to jen podtrhují.

Krásná práce! Podívej se, prosím, jestli naše obavy nerozptýlí email pana Kramáře a domluvíme se, co dál.

Popis software Datev – Audit complet

Název firmy a kontakt:	DATEV.cz s.r.o., Veveří 9, 602 00 Brno, tel.: 541 428 911, fax: 541 428 910, e-mail: info@datev.cz, URL: www.datev.cz
Kontaktní osoba a kontakt:	Ing. Robert Pospíchal, jednatel; robert.pospichal@datev.cz Ing. Hana Papáčková, prokurista; hana.papackova@datev.cz
Webové stránky:	www.datev.cz, www.datev.de, www.datev.com
Další informace	Zástupci naší společnosti budou rádi kontaktovat případné zájemce, kteří vyplní poptávkový formulář na: http://www.datev.sk/czaudit/

Společnost DATEV.cz s.r.o. byla založena v roce 2001 a software pro auditory úspěšně dodává na český trh od roku 2003. V České republice a na Slovensku máme v současné době zhruba 150 spokojených uživatelů z řad auditorské profese.

Program DATEV – AUDIT vznikl lokalizací identického produktu naší mateřské firmy DATEV eG z Německa. Jedná se o software využívaný auditory v celé řadě zemí, avšak plně jazykově i legislativně lokalizovaný pro české podmínky a uživatele. Program i vzorová auditorská dokumentace jsou pro Českou republiku i Slovensko vyvíjeny od roku 2003 ve spolupráci s renomovanými českými a slovenskými auditory. Kromě samotného programu je zákazníkům dodávána i sada vzorové auditorské dokumentace (předloh dokumentů) pro tzv. rizikově orientovaný audit, která je plně kompatibilní s požadavky na auditorskou dokumentaci KA ČR a ISA. Tyto předlohy ISA jsou zapracovány do programu od roku 2006 a průběžně s legislativními změnami aktualizovány.

Softwarové řešení DATEV – AUDIT COMPLET umožňuje zpracování procesu auditu v jeho jednotlivých krocích od přijetí zakázky, analýzy rizik, plánování auditu přes provedení testů, interních kontrolních postupů až po vydání závěrečných zpráv. Výsledkem je zdokumentování těchto auditorských postupů a procesů. Nedílnou součástí je také kontrola a analýza dat, sestavení a kontrola výkazů, výběry vzorků. Takto analyzovaná data jsou on-line propojena se zpracovávanou dokumentací. V software je také k dispozici management auditorské zakázky.

Klíčovou funkcí software DATEV – AUDIT COMPLET je komplexní forma vedení auditorské zakázky a zpracování auditorské dokumentace dle ISA. Při vedení auditorského spisu je rovněž archivována veškerá doprovodná dokumentace v podobě příloh a podkladů obdržených od klienta.

Uživatel má možnost využívat různé formy auditorské dokumentace podle jím zvolených parametrů, tzv. plnou formu nebo dokumentaci pro jednodušší zakázky.

Přehled o rozpracovanosti dokumentace a celkových výsledcích lze sledovat v tzv. centrálním dokumentu, ze kterého je možné celou zakázku řídit a získat o ní všechny základní informace.

Mezi další významné funkčnosti DATEV – AUDIT patří podrobná práce s daty od klientů, a to s obratovými předvahami, účetními deníky a dalšími evidencemi pro provádění kontrol a testů, včetně využití auditorských metod pro statistické výběry vzorků.

Účelem DATEV – AUDIT je tak dostupnost veškerých informací o zpracovávaném auditu na jednom místě, včetně kompletní historie.

U opakovaných a trvalých auditorských zakázek existuje možnost automatického přenosu dat, informací a vybraných zjištění do dokumentací následujících let.

DATEV – AUDIT COMPLET se skládá z následujících programů a modulů:

Program **DATEV – AUDIT**: vedení auditorského spisu nad závěrkovými daty se zaměřením na dodržení auditorských postupů a procesu auditu. Je určen zejména pro dokumentaci a zaznamenávání jednotlivých kroků auditu a archivaci veškeré doprovodné dokumentace.

Modul **DATEV Account Analyzer**: provedení efektivní kontroly a analýzy importovaných závěrkových dat klienta (obratových předvah).

Modul **DATEV Journal Analyzer**: detailní analýza účetního deníku v návaznosti na auditorskou zakázku a příprava podkladů pro testování, kontroly a výběry vzorků.

Modul **DATEV Sampling**: využití auditorských statistických metod a technik pro výběry a vyhodnocení vzorků. Do modulu lze importovat jakékoliv typy dat (např. skladové pohyby, seznam majetku) nebo zpracovávat data (vybrané populace) z modulu DATEV Journal Analyzer.

Používání všech modulů není podmíněné a je závislé na druhu konkrétní auditorské zakázky. Samozřejmě je vhodné v ideálním případě používat všechny moduly v kombinaci a využívat tak kompletní možnosti

zpracování procesu auditu v elektronické podobě s nástroji DATEV.

Obchodní podmínky

Software DATEV – AUDIT COMPLET je určen všem zástupcům z auditorské profese, od individuálních auditorů přes menší a střední firmy až po větší auditorské společnosti. V rámci obchodních podmínek si lze vybrat ze dvou modelů pořízení software.

První je jednorázové zakoupení požadovaného počtu licencí s každoroční platbou upgrade.

Druhou možností je hrazení pravidelných měsíčních paušálních plateb za užívání software po smluvní období, ve kterých jsou zahrnuty i dodávky upgrade.

Kalkulace ceny za software vychází pouze z požadovaného počtu licencí (uživatelů), přičemž počet zpracovávaných auditů ani způsob provozování software (lokálně, síťově) není omezen. Aktuální ceník je vždy zveřejněn na www.datev.cz, případně je klientům zpracována individuální cenová nabídka. Ceny za software odpovídají cenám běžně dostupných specializovaných ekonomických aplikací na českém trhu.

S pořízením software jsou naší společností dále poskytovány základní související služby, a to instalace software, uživatelské materiály a zaškolení uživatelů, průběžná podpora hot-line, přístup

k internetovému servisnímu centru atd. v souladu se Všeobecnými obchodními podmínkami společnosti DATEV.cz s.r.o.

Provoz software DATEV – AUDIT COMPLET nevyžaduje žádné specifické prostředí, je nutná jen přítomnost operačního systému Windows 7, 8 či 10, u síťových instalací pak systému Windows Server od edice 2008 dále. Hardwarové požadavky jsou rovněž standardní, respektive jsou závislé jen na velikosti zpracovávaných dat, u síťových verzí pak i na počtu současně pracujících uživatelů.

Každý potenciační uživatel se může se softwarovým řešením DATEV – AUDIT COMPLET seznámit formou individuální prezentace a dále praktickým vyzkoušením při bezplatném testovacím provozu. Vždy volíme individuální přístup ke každému klientovi, který se snažíme přizpůsobit jeho konkrétním potřebám a požadavkům.

Vzhledem k tomu, že auditorský software je klíčovým pracovním nástrojem v auditorské společnosti, klade se velký důraz na vstřícnost a otevřenou komunikaci s uživateli. Pro naše zákazníky je k dispozici telefonická a e-mailová hot-line služba, při které je ve velké míře využívána forma vzdáleného připojení, čímž je možno reagovat přímo na konkrétní aktuální situaci u zákazníka.

Rozhovor s Robertem Pospíchálem z firmy DATEV.cz s.r.o. prodávající software Datev – Audit complet

Robert Pospíchal

1. Kdy a jak jste se osobně dostal k prodeji SW pro auditory?

Jednatel jsem u DATEV.cz s.r.o. od jejího založení v roce 2001, tedy velkou část mého profesního života. Jako absolvent technické univerzity v oboru IT mám dobré analytické schopnosti a smysl pro procesy, postupy a procedury. Postupem času jsem si vzdělání doplnil i o základy problematiky účetnictví a ekonomiky. Velmi intenzivně jsem rovněž sledoval a věnoval se celosvětovému nástupu standardů ISA.

Díky těmto znalostem a zkušenostem jsem se stal „auditorem amatérem“.

Auditorské znalosti každodenně prohlubuji řešením praktických problémů při provádění auditů našich klientů. Kromě toho se mohu spolehnout na výborný odborný tým mých kolegů, který se specializuje výhradně na problematiku ekonomických, daňových a auditorských softwarových řešení. Naš tým má i významnou podporu a zázemí v naší německé mateřské společnosti DATEV eG.

2. V čem spatřujete hlavní konkurenční výhodu SW, který Vaše firma prodává?

Za hlavní konkurenční výhodu softwarového řešení DATEV – AUDIT COMPLET považuji jeho komplexnost a variabilitu. Průběh auditorské zakázky a rozsah dokumentace lze uživatelsky ovlivnit nastavením parametrů v dokumentaci a rozsahem využívání jednotlivých doplňkových modulů. S jedním softwarem je tak auditor schopen zpracovávat velké i malé zakázky a mohou jej úspěšně využívat jak samostatně pracující auditoři, tak i auditorské společnosti ve vícečlenných auditorských týmech.

3. V čem je podle Vás hlavní přínos Vašeho SW na straně auditora?

Využíváním moderních technologií DATEV pro svoji profesi každý náš uživatel-auditor:

- zvyšuje úroveň a kvalitu své práce a auditorské dokumentace (**nárůst kvality**);
- výrazně šetří čas obzvláště u trvalých a opakujících se zakázek (**nárůst efektivity**);
- získává užitečný nástroj pro jednotné zpracování a přehlednější sledování, řízení a archivaci výsledků auditorských zakázek (**nárůst systémovosti práce**).

4. V čem vidíte hlavní specifika prodeje SW auditorům?

Práce auditora je velmi komplexní a rozsáhlá, zdaleka se již nejedná jen o oblast ekonomickou a účetní. Především po nástupu ISA musí mít auditor rovněž znalosti z oborů zpracování procesů, IT, managementu a dalších.

Softwarový nástroj pro zvládnutí takto komplexní problematiky musí být robustní a mimo jiné splňovat i vysoké nároky na bezpečnost dat.

Takovýto nástroj však může na první pohled vypadat jako komplikovaný a složitý na implementaci. Naše zkušenosti ale ukazují, že po fázi intenzivního zaučení a zavádění, následuje fáze rutinního bezproblémového a spokojeného užívání a provozu.

Další specifikum auditorského trhu spočívá v jeho omezené velikosti, kdy je rozsah potenciálních zákazníků na českém trhu relativně malý.

5. Čím dalším se Vaše firma zabývá kromě prodeje SW auditorům?

Naše softwarové řešení pro auditory je významně zastoupeno nejen na českém trhu, ale i na slovenském.

Kromě software pro auditory nabízí společnost DATEV.cz na českém trhu softwarový produkt DATEV – TAX pro kompletní zpracování daňového přiznání k dani z příjmu právnických osob včetně příslušné dokumentace. Toto řešení je novinkou a začíná se mezi daňovými poradci prosazovat stále úspěšněji.

Pro zákazníky z řad daňových poradců a podnikatelské sféry nabízíme dodání a implementaci účetního a ERP software Money S4/S5. Jsme dlouholetým partnerem společnosti Solitea Česká republika a.s. (dříve Cigler Software a.s.).

Velmi specifickým, ale současně aktuálně vyhledávaným produktem naší společnosti, je softwarové řešení DATEV Controllingpaket international. Jedná se o systém, pomocí něhož lze konvertovat národní účetní data zahraničních dceřiných firem německých a rakouských

mateřských společností do německých standardů DATEV. Tato data až na úrovni účetního deníku pak mateřská společnost využívá pro detailní controlling výsledků, konsolidaci apod.

6. Jaké jsou Vaše plány v rozvoji Vaší firmy a SW, který prodáváte?

V rozvoji našich softwarových řešení pro auditory se chceme věnovat ještě vyšší variabilitě pro zpracování různých typů auditorských zakázek, obzvláště pak těch menších. Dále pak chceme vytvářet další typy auditorských dokumentací, jako je například speciální sada pracovních listů pro auditory měst, obcí a územně samosprávných celků. Konkrétně v tomto projektu plánujeme vydat první verzi dokumentace na Slovensku již letos na podzim.

Samozřejmě do programu přibývají s každou novou verzí nové zajímavé a užitečné funkce, reagující mimo jiné na požadavky uživatelů. Programy také přizpůsobujeme novým a moderním trendům na poli IT technologií a bezpečnosti dat.

V neposlední řadě je software udržován s platnou účetní a auditorskou legislativou, předpisy a standardy.

7. Co byste vzkázal (nebo popřál) prostřednictvím tohoto rozhovoru auditorům?

Českým auditorům bych rád vzkázal, aby využívali pro svoji práci moderní technologie. Není třeba se obávat změny, inovace přístupu ke zpracování auditorské zakázky a dokumentace vede ke zvýšení kvality a efektivitě práce. Rozhodne-li se auditor pro tuto změnu, naše společnost DATEV.cz mu bude v tomto kroku velmi ráda spolehlivým a dobrým partnerem.

Současně bych rád touto cestou poděkoval všem našim stávajícím klientům za dosavadní spolupráci a důvěru. Závěrem bych chtěl všem auditorům popřát hodně zdaru a mnoho úspěchů nejen při jejich náročných pracích, ale i v osobním životě.

Popis software IDEA

Název firmy a kontakt:	J + Consult spol. s r.o., Čapkova 2/195, 140 00 Praha 4
Kontaktní osoba a kontakt:	Ing. Jaromír Jiroudek, CSc., jconsult@jconsult.cz, tel.: 244 118 411
Webové stránky:	www.jconsult.cz, www.datapodlupou.cz

Software IDEA (Interactive Data Extraction and Analysis) byl vyvinut v osmdesátých letech

20. století pro potřeby Nejvyššího kontrolního úřadu v Kanadě. Od roku 1987 software jako komerční produkt nabízel Kanadský institut certifikovaných účetních (CICA) a od roku 2001 tento analytický nástroj vyvíjí společnost CaseWare Analytics.

IDEA využívá 160 tisíc uživatelů po celém světě v 90 zemích (a noví stále přibývají). Software využívají 3 ze 6 globálních auditorů firem. V České a Slovenské republice analyzuje svá data pomocí tohoto nástroje přes 3 300 uživatelů. Software IDEA je lokalizován do 14 jazyků samozřejmě včetně češtiny.

V dnešní době je vše o datech – jejich získávání, konsolidaci a analýze. IDEA je nezávislý a vysoce produktivní a přitom snadno použitelný kontrolní a analytický nástroj, umožňující import široké škály datových formátů a následnou analýzu těchto (nejen účetních) dat. Jeho prostřednictvím lze vytvářet vzorky, provádět výběry, spojovat databáze a výsledky testů následně vizualizovat a exportovat do standardních formátů pro další použití. IDEA disponuje více než stovkou kontrolních funkcí. Umožňuje vytvářet makra pro opakující se postupy a dokáže tak ušetřit uživatelům značné množství času. Díky IDEA mohou auditoři provádět testy nad celým souborem dat, nikoliv jen na vybraných položkách.

Ke zvládnutí tohoto nástroje stačí uživateli zpravidla jednodenní zaškolení, na které lze později navázat

školením pro pokročilejší uživatele (pokročilé funkce, programování maker). Společnost J + Consult tato školení zajišťuje v Praze ve svém sídle, ale často také přímo na adrese uživatelů softwaru IDEA.

IDEA je primárně určena pro auditory (pro analýzu účetních dat), ale v průběhu času si našla příznivce z řad interních auditorů, zaměstnanců bank a pojišťoven, IT specialistů a analytiků a velmi významnou skupinu uživatelů tvoří zaměstnanci státní správy (finanční a celní správa, policie, granty a fondy, komunál atd.).

Pořízení základní licence softwaru IDEA zatíží rozpočet auditora méně, než představují měsíční mzdové náklady na jednoho asistenta. Zhruba třetinu této částky pak stojí roční údržba (ta je v prvním roce zahrnuta v ceně produktu), v rámci které má uživatel nárok na upgrade a případně nové verze IDEA, 30% slevu na školení, přístup na prémiovou část webu a také službu HOTLINE, v rámci které může řešit případné technické záležitosti a získat nápovědu a pomoc související s ovládáním softwaru, importem dat apod. Kromě single licence je možné pořídit také sdílenou licenci (sdílí neomezený počet uživatelů) za dvojnásobek základní ceny. V budoucnu bude možné licence využívat prostřednictvím nájmu.

Software IDEA lze provozovat na všech počítačích vybavených momentálně systémem Windows 7 a novějším.

Společnost J + Consult je výhradním distributorem softwaru IDEA pro Českou a Slovenskou republiku již od roku 1994 a zajišťuje uživatelům veškerý servis související s jeho užíváním.

Rozhovor s Jaromírem Jiroudkem z firmy J + Consult spol. s r.o. prodávající software IDEA

Jaromír Jiroudek

1. Kdy a jak jste se osobně dostal k prodeji SW pro auditory?

Když jsme v roce 2014 slavili 20 výročí přítomnosti software IDEA na našem trhu, byla to pro mě příležitost k malému ohlédnutí a rekapitulaci. A připomenout si den, kdy mě zavolal kamarád a bývalý spolužák, že se k nim na VŠE dostavil jakýsi pán, který hledá někoho, s kým by se mohl pobavit o možnostech využití auditorského software IDEA na českém trhu. Tehdy jsem samozřejmě netušil, že mě bude IDEA provázet prakticky celým profesním životem.

2. V čem spatřujete hlavní konkurenční výhodu SW, který Vaše firma prodává?

Jak praxe ukázala, klíčová pro obchodní úspěch byla lokalizace software a silná lokální podpora uživatelů. Samozřejmostí je při tom vysoká kvalita produktu a silný developer, který neustále zajišťuje potřebný rozvoj.

3. V čem je podle Vás hlavní přínos Vašeho SW na straně auditora?

Jak zmiňujeme na jiném místě našeho příspěvku, dnešnímu světu komunikací a informací (a nejenom ekonomických) vládne digitalizace. Zdaleka se už nejedná pouze o účetnictví v užším slova smyslu, ale prakticky veškeré ekonomické činnosti probíhají v digitálním prostředí.

Z toho vyplývá, že prakticky drtivá většina materie, kterou se auditori z podstaty své činnosti zabývají, existuje v digitální podobě.

To je na jedné straně nutí stále více odkládat klasickou „tužku a gumu“ a stále více se orientovat na práci s počítačem.

A v tom je software IDEA klíčovým pomocníkem, protože umožňuje provádět podrobné analýzy dat a auditorské testy v rozsahu a podrobnosti, jaké při ručním zpracování vůbec nejsou myslitelné.

4. V čem vidíte hlavní specifika prodeje SW auditorům?

Profese auditora je mimořádně náročná a vyžaduje od jejich nositelů multidisciplinární znalosti téměř renesanční šíře. Auditori jsou z povahy své činnosti skeptičtí a konzervativní, zároveň jsou jako uživatelé velmi nároční.

V poslední době se počítačová gramotnost auditorů zlepšuje, i když se domnívám, že jejich náročná profese se bez dobře organizované externí podpory neobejde.

5. Čím dalším se Vaše firma zabývá kromě prodeje SW auditorům?

Zpočátku jsme rozvíjeli i vlastní vývoj dalších softwarových produktů, orientovaných na oblast účetnictví a ekonomiku, ale postupem času jsme pochopili, že pro vývoj v takové šíři nemáme dost kapacit a nyní se soustředujeme výhradně na distribuci a podporu produktů rodiny IDEA.

6. Jaké jsou Vaše plány v rozvoji Vaší firmy a SW, který prodáváte?

V letošním roce jsem se zúčastnil konference, kterou organizovala firma CaseWare pro svoji celosvětovou síť distributorů. Velká část této konference byla věnována probíhajícímu vývoji a plánům do budoucnosti.

Znovu jsem si uvědomil, jak velké úsilí je nutno věnovat průběžnému vývoji software a jeho přizpůsobování překotnému vývoji a novým technologiím, které se objevují jako na běžícím páse.

V blízké budoucnosti se tedy můžeme my i všichni naši uživatelé těšit na nové metody získávání a importu dat, zpracování v cloudu, rozšířené možnosti spolupráce a výměny dat s programovacím jazykem Python i postupnou integraci prvků umělé inteligence.

Na naší straně se zase zaměřujeme na postupné zlepšování stávajících a otevírání nových kanálů, kterými mohou naši uživatelé čerpat informace potřebné pro hladké a bezproblémové užívání našeho software.

7. Co byste vzkázal (nebo popřál) prostřednictvím tohoto rozhovoru auditorům?

Všem auditorům bych popřál hlavně pevné zdraví, pevné nervy a dostatek (platicích) klientů. A nám bude ctí, pokud jim budeme moci v jejich náročném práci pomáhat.

Už jsem vám několikrát říkal, že v době účetní uzávěrky nemáte hrát na našem firemním serveru žádné hry!

Kresba: Ivan Svoboda

Test: IT v auditu

Vyberte vždy jen jednu z variant, kterou považujete za nejspřávnější.

1. **Kolik existuje v současnosti různých druhů kryptoměn?**
  - a. Více než 100
  - b. Více než 500
  - c. Více než 1000
  - d. Více než 1500
2. **Jak vzniká nová kryptoměna?**
  - a. Může si ji udělat kdykoliv kdokoliv.
  - b. K jejímu vzniku je nutná registrace na kryptoměnové burze.
  - c. K jejímu vzniku je nezbytné složení základního depozita.
  - d. Po schválení její registrace v asociaci vydavatelů kryptoměn.
3. **Bitcoin vznikl v roce:**
  - a. 2007
  - b. 2009
  - c. 2010
  - d. 2012
4. **Historicky nejvyšší kurz jednoho Bitcoinu činil:**
  - a. 5 000 USD
  - b. 9 000 USD
  - c. 19 000 USD
  - d. 29 000 USD
5. **Lze převést Bitcoin z počítačové podoby do hmotné podoby (na bitcoinové bankovky a mince)?**
  - a. Ano, kdykoliv tam i zpět.
  - b. Ano, na mince, ale již to nejde zpět.
  - c. Ne, převod nedává smysl.
  - d. Ne, je to zakázané.
6. **Podíl Bitcoinu na celkové hodnotě všech kryptoměn činí (v září 2018) zhruba:**
  - a. 25 %
  - b. 50 %
  - c. 75 %
  - d. 95 %
7. **Historická maximální hodnota všech kryptoměn (celková tržní kapitalizace) byla dosažena začátkem letošního roku a činila zhruba:**
  - a. 100 mld. USD
  - b. 300 mld. USD
  - c. 500 mld. USD
  - d. 800 mld. USD
  - e. 1 bilion USD
8. **Sdělení MF ČR doporučuje vykazovat kryptoměny**

v českém účetnictví jako:

  - a. Nehmotná aktiva
  - b. Zásoby
  - c. Krátkodobá finanční aktiva
  - d. Dlouhodobá finanční aktiva
9. **Usmernenie MF SR požaduje vykazovat kryptoměny ve slovenském účetnictví jako:**
  - a. Nehmotná aktiva
  - b. Zásoby
  - c. Krátkodobá finanční aktiva
  - d. Dlouhodobá finanční aktiva
10. **Kryptoměny vykázané v českém účetnictví se k datu účetní závěrky oceňují:**
  - a. V pořizovací ceně včetně případných opravných položek
  - b. V původní pořizovací ceně bez opravných položek
  - c. Vždy v aktuální reálné hodnotě
  - d. V reprodukční pořizovací ceně

Test připravil Ladislav Mejzlík

Co je praní špinavých peněz?

Jako auditori máme řadu povinností, které nám ukládá zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (zákon č. 253/2008 Sb.). Naše povinnosti nám pravidelně připomíná školení a nyní i e-learningový kurz. Tento článek chce napomoci pochopení toho, co to vlastně je „legalizace výnosů z trestné činnosti“ a jak probíhá.

Na začátek si řekněme, že „legalizace výnosů z trestné činnosti“ je ekvivalentem „praní špinavých peněz“, případně „praní peněz“ (obojí vzniklé překladem z původního anglického „money laundering“), které používáme dále v tomto článku.

Legenda o praní špinavých peněz

Legenda praví, že pojem „praní špinavých peněz“ vznikl ve dvacátých letech dvacátého století v prostředí americké mafie. Znamý Al Capone údajně legalizoval příjmy z nelegálních činností tak, že je vykazoval jako příjmy prádelen, podniků běžně pracujících s hotovostí.

Pravdivost této legendy ověříme jen těžko, téma boje proti praní špinavých peněz se reálně objevuje až v USA 70. a 80. let, kdy také vznikají první předpisy v této oblasti. Princip popsany v legendě je platný dosud, zároveň jsou však metody praní špinavých peněz mnohem sofistikovanější. Základní přehled nám dá následující příběh.

Co dělá pan Vladimír?

Pan Vladimír je vážený muž. Jeho podnikání v developmentu staveb je nepochybně finančně úspěšné a přispělo i k zvelebení jeho rodného města. Co tedy pan Vladimír dělá?

Nejstarší částí jeho „podnikání“ je prodej neokolovaných cigaret. Cigarety jsou pašovány z Ukrajiny nebo dalších zemí, na českém území je přebírají prodejci, kteří je prodávají zákazníkům. Těmi jsou sami spotřebitelé-kuřáci, ale i menší prodejny či hospody. Prodejci, po odečtení své odměny, příjmy z prodeje odvádějí pod kontrolu pana Michaila, který toto

Hugo a Sally se baví o praní špinavých peněz

3. Oznámení podezřelého obchodu

Sally, tak mám ten email od doktora Kramáře. Vlastně tam není nic nového, poslal jen zkrácenou rozvalu, kde je na straně jedné budova a na straně druhé půjčka a minikapitál. Zbytek nestojí za řeč. Hlavně ale píše, že nemá čas se s námi sejit, ale slibuje, že do emailu dodá vše, co budeme chtít. Takže do toho seznamu rizik doplňuju, že budeme všechno dostávat v kopiích. A taky, že klient se vyhýbá osobnímu kontaktu, to mám taky z toho e-learningu.

Tak to nám ten seznam rizik pěkně nabobtnal. A vidíš to tedy jak?

Já bych do toho nešel. Kopec rizik, peníze chodí, kdo ví odkud, celé to spěchá. A já v pondělí začínám na předauditu v Ústí, takže stejně nemám čas na tom cokoli udělat, snad krom nějakého seznamu podkladů dnes odpoledne. A tvůj názor?

Souhlasím, že do toho nejdeme. Rizika jsi vystihl, celé je to podezřelé. Napiš, prosím, Kramářovi i Mitchellovi, že vzhledem k rizikům spojeným se zakázkou a krátkému termínu nejsme schopni požadovanou službu dodat. Nic víc. A zkus mi odpoledne připravit koncept oznámení podezření na praní špinavých peněz.

Jako že budeme dělat hlášení o podezřelém obchodu?

Přesně tak. Zvládneš to?

Tak určitě! Mám čerstvě nastudováno.

Jestli se Hugovi povedlo připravit koncept oznámení podezřelého obchodu, můžete posoudit na další straně.

„podnikání“ řídí. Pan Michail sám nebo prostřednictvím dalších osob ovládá několik provozoven rychlého občerstvení, které slouží jako sběrná místa pro příjmy z prodeje cigaret. Část peněz se nijak neevduje a pokračuje jako hotovost na úhradu nákladů spojených s transportem, tedy platby řidičům a úplatky celníkům. Další část inkasuje pan Michail jako svoji odměnu. Největší část se ale vykazuje jako tržby prodejen občerstvení.

Pan Vladimír investoval v zahraničí do neokolkovaných cigaret a musí dostat své peníze zpět. Za tím účelem si zřídil síť obchodních společností, v nichž osobně nijak nevystupuje a které peníze z rychlého občerstvení odčerpávají fakturami za zboží a služby. Zboží samozřejmě není dodáno, ale v rychlém občerstvení tvoří vhodný protipól tržeb, za něž nebylo nic prodáno. Dodání služeb je také obtížně ověřitelné. V minulosti pan Vladimír inkasoval svůj zisk přímo z některých obchodních společností. Dnes je již opatrnější, své vazby na obchodníky ukryl a peníze putují za „zboží a služby“ do dalších společností v cizině, aby nakonec skončily

ve společnosti na Kypru, kterou zastřešuje své legální podnikání.

Výnosy z cigaret panu Vladimírovi umožnily činnost rozšířit. Investoval do tiskařské technologie, kterou je schopen vyrábět zdařilé napodobeniny cigaretových kolků a dodávat tak zákazníkům i cigarety s kolkem. V tomto podnikání není pan Michail zapojen, cigarety přichází do ČR již okolkované a prodávající je opět obchodní společnosti bez přímé účasti pana Vladimíra. Cesta výnosů z těchto společností většinou vede do Středomoří, kde slouží k nákupu pozemků, půjčkám na provedení stavebních prací, nákupu vybavení domů a tak dále. Pan Vladimír prostřednictvím svého holdingu na Kypru ovládá společnosti, které se ziskem budují luxusní prázdninové apartmány u středomořských pláží. Zisky z těchto firem mu umožnily rozběhnout i developerskou činnost doma a zapojit se do boomu realitního trhu.

Příběh pana Vladimíra nám umožní si v další kapitole blíže popsat a definovat proces praní špinavých peněz.

Hugo a Sally se baví o praní špinavých peněz

Koncept oznámení podezřelého obchodu

Komora auditorů ČR
Opletalova 55
Praha 1
(datovou schránkou)

Věc: Oznámení podezřelého obchodu podle § 18 zákona č. 253/2008 Sb.

Naši auditorskou společnost kontaktoval pan Joe Mitchell jako zástupce společnosti Kracker, s.r.o. a investičního fondu CDP z Britských Panenských ostrovů. Kontaktní údaje pana Mitchella (kopie vizitky) a údaje o společnosti Kracker, s.r.o. (výpis z obchodního rejstříku) jsou přílohou tohoto dopisu.

Pan Mitchell poptával službu spočívající v ověření existence závazku společnosti Kracker vůči mateřské společnosti CDP PIF pro účely kapitalizace tohoto závazku do vlastního kapitálu. Kontaktní osobou pro účely případné zakázky byl JUDr. Kramář (výpis ze seznamu advokátů České advokátní komory je přílohou tohoto dopisu). Službu jsme odmítli poskytnout, nebyla tedy prováděna identifikace klienta a osob, které za něj jedná. Skutečnosti, které nás vedou k tomuto oznámení, vycházejí většinou z informací, které byly poskytnuty ústně a nebyly nijak ověřovány. Jsou následující:

- společnost Kracker existuje jen krátce, v loňském roce koupila nemovitost, návazně na uvedené zvýšení kapitálu má být prodána
- poptávaná služba míří na změnu kapitálové struktury
- majitelem společnosti je osoba z rizikového teritoria
- půjčka vznikla řadou převodů v menších částkách z různých zdrojů
- společnost je zastupována osobou nemající k ní žádný formální vztah (pan Mitchell) nebo na základě plné moci (JUDr. Kramář)
- služba byla požadována pod časovým tlakem.

Oznámení podáváme jako auditorská společnost, povinná osoba dle § 2, odst. 1, písm. e) zákona č. 253/2008 Sb.

(datum)

(jméno, telefon, email)

(vytisknout na hlavičkový papír – musí tady být adresa, IČ)

Proces praní špinavých peněz

Namáčení

Namáčení, nazývané také umístění (z anglického placement) je první fází procesu praní špinavých peněz. Cílem této fáze je umístit získané finanční prostředky do finančního systému a zvýšit jejich mobilitu. V našem příběhu je umístěním inkaso hotovosti z nelegálního prodeje cigaret provozovny rychlého občerstvení a také příjmy obchodních společností za cigarety s falešnými kolkoy.

Umístění výnosů z trestné činnosti do finančního systému je nutným předpokladem jejich dalšího využití mimo nelegální sféru. Historicky také bylo prvním cílem regulace směřující k omezení praní špinavých peněz. Vklady vyšších částek v hotovosti začaly být sledovány a vedly ke vzniku tzv. smurfingu, tedy členění vkladů na řetězec vkladů menších částek, které byly pod limitem sledování. Historiky o podlouhnicích, kteří ve vypůjčeném voze objíždějí s kufrem peněz všechny banky v kraji, aby v každé pobočce umístili část své hotovosti, se stávají legendou. Sofistikovanější pachatelé dnes mohou infiltrovat některé finanční instituce, subjekty provozující hazardní hry nebo alespoň provozovny s vysokými objemy hotovosti, aby vstup do finančního systému byl jednodušší.

Namydlení

Cílem namydlení, podle anglického layering také označovaného rozvrstvení, je zastření původu peněžních prostředků. Je to fáze, kdy se výnosy z trestné činnosti oddělují od jejich nezákonného zdroje tak, aby tento zdroj zůstal nedohledatelný. V našem příběhu procházejí výnosy několika vrstvami obchodních společností a slouží k transakcím s nemovitostmi, takže také ztrácí vazbu na svůj zdroj.

Obecně je tato fáze charakterizována složitostí a nepřehledností operací. Mohou být prováděny hotovostní a bezhotovostní operace na bankovních účtech, nákup a prodej cenných papírů, zlata a drahých kovů, nemovitostí, starožitností, uměleckých děl, vytváří se společnosti s fiktivními aktivitami a finančními transakcemi mezi nimi.

Lze spíše předpokládat, že auditoři budou z povahy své činnosti vystaveni sofistikovanějším schémátům ve vyšším stádiu proprání, kdy se pachatelé snaží využít služeb právnických a poradenských profesí s cílem dodat svému „podnikání“ větší důvěryhodnost.

Ždímání

Závěrečnou fází celého pracovního procesu je ždímání neboli integrace (anglicky integration). Vyprané peníze, které prošly namáčením a namydlením a zastřely tak svůj původ, se vrací ve formě nezávadného, legálního a často zdanitelného příjmu původnímu majiteli a mohou být zapojeny, integrovány, do legální ekonomiky.

V našem příběhu pan Vladimír peníze používá v developerské činnosti, kdy jeho činnost v zahraničí kombinuje poslední vrstvy namydlení s činností legální, zatímco činnost domácí je již zcela legální.

Praní peněz a trestná činnost

Praní peněz je trestné, ale nemůže existovat samo o sobě. Vždy je spojeno s jinou trestnou činností, jejíž „zisky“ je třeba legalizovat. Této jiné činnosti říkáme zdrojová trestná činnost. Ta generuje finanční prostředky, jejichž přímé použití ve sféře legální ekonomiky je problematické. Proto je třeba vybavit je věrohodnou a účetně doloženou legendou o jejich původu, tedy je „vyprat“.

V našem příkladu jsme viděli, že vlastní praní špinavých peněz se může skládat z úkonů a transakcí, které samy o sobě nelegální nebo jinak problematické nejsou. Jde však o proces, který umožňuje využití nelegálních příjmů a často by bez něj nebyla zdrojová trestná činnost vůbec možná.

Zdrojová trestná činnost

V našem příběhu o panu Vladimírovi byl zdrojem finančních prostředků nelegální prodej cigaret. Které druhy zdrojové trestné činnosti, na něž navazuje praní špinavých peněz, jsou u nás nejzávažnější, nejčetnější a mají souhrnně největší důsledky, ukazuje následující tabulka (převzato ze Zprávy o prvním kole procesu národního hodnocení rizik praní peněz a financování terorismu, prosinec 2016).

Významné druhy zdrojové trestné činnosti s navazujícím praním a financování terorismu	podle závažnosti	podle četnosti	podle míry důsledků	podle relevance pro auditory
Daňové trestné činy s navazujícím praním	V	V	V	ANO
Korupce s navazujícím praním	V	S	V	ANO
Financování terorismu	V	N	V	ANO
Veřejné zakázky (pletichy) s navazujícím praním	V	S	S	ANO
Dotační podvody s navazujícím praním	V	S	S	ANO
Drogová trestná činnost s navazujícím praním	S	N	V	ANO
Podvody + phishing s navazujícím praním	S	V	N	SPÍŠE NE
Porušování povinnosti při správě cizího majetku s navazujícím praním	S	S	N	ANO
Praní výnosů ze zahraničí	N	S	N	ANO

(Vysvětlivky: V = vyšší míra závažnosti/četnosti/důsledků; S = střední; N = nižší)

Pro auditory je z uvedeného hodnocení důležité, že na prvních pěti místech jsou čtyři druhy trestné činnosti mající ekonomický charakter: daňové trestné činy, korupce, pletichy při veřejných zakázkách a dotační podvody.

Co si mám zapamatovat?

„Legalizace výnosů z trestné činnosti“, „praní špinavých peněz“, případně „praní peněz“ jsou synonyma.

Praní špinavých peněz se obvykle dělí do tří fází: umístění do finančního systému – zakrytí původu transakcemi rozvrstvení – integrace do legální ekonomiky.

Praní špinavých peněz navazuje na zdrojovou trestnou činnost. Mezi nejzávažnější zdrojovou trestnou činnost patří trestné činy ekonomické povahy – daňové trestné činy, korupce, pletichy při veřejných zakázkách a dotační podvody.

Článek připravil Stanislav Staněk s přispěním Terezy Bábové.

Stanislav Staněk je auditor, člen výkonného výboru KA ČR, který se dlouhodobě věnuje otázkám regulace auditu.

Tereza Bábová pracuje na Finančním analytickém úřadu a na starosti má proces hodnocení rizik praní peněz a financování terorismu.

recenze

Komentář k dani z přidané hodnoty s příklady 2018

Při pohledu na vývoj daňové legislativy jako celku za posledních několik let se nabízí hodnocení, že není lehkých daní. Na DPH je na rozdíl od většiny ostatních daní překérní to, že by ji v rámci korporace v poměrně slušných obrysech měli znát nejenom účetní, ale bezpochyby také vrcholoví manažeři a obchodníci bez ohledu na svoje teritoriální zaměření (tuzemsko, zahraničí).

Tato kniha přináší propojení čtyř spojených nádob vedoucích ke zvládnutí daně z přidané hodnoty. Ustanovení zákona, komentář k tomuto ustanovení, praktický příklad a odkaz na zdroj z Evropské judikatury. Co považuji za skvělý atribut této knihy, je rejstřík hned v úvodu, kdy na jedné straně má čtenář možnost hledat potřebné

informace podle názvů ustanovení zákona včetně komentáře k němu anebo podle popisu praktického příkladu. Troufnu si odhadnout, že ti z nás, kdo se problematikou DPH zabývají takřka denně, tak využijí rejstřík dle zákonných ustanovení a ti ostatní půjdou k potřebným informacím přes seznam příkladů.

Jako celek hodnotím knihu jako velmi zdařilou a věřím, že si najde cestu směrem k odborné veřejnosti. Oceňuji její přehlednost a velmi zdařilé propojení samotného zákona s Evropskou judikaturou včetně výkladových stanovisek MF.

Vladimír Zdražil

člen Metodické rady Svazu účetních České republiky, z.s.

Název: *Komentář k dani z přidané hodnoty s příklady 2018*

Autor: *Olga Hochmannová*

Vydal: *Účetní Portál a.s.*

Počet stran: *456*

ISBN *978-80-88128-39-7*

Společnost Mazars jmenovala nového partnera oddělení auditu

Vedení auditorské a poradenské společnosti Mazars se 1. září rozrostlo o Jana Kellnera. Má 11 let zkušeností v oblasti externího auditu a finančního poradenství. Má zkušenosti s koordinací auditorských týmů při auditech individuálních a konsolidovaných účetních závěrek českých i mezinárodních společností. Výborně zná českou účetní legislativu stejně jako

IFRS. Specializuje se na audity společností působících jak v oblasti obchodu a služeb, tak ve výrobě se zaměřením na chemický průmysl. Je statutárním auditorem zapsaným u Komory auditorů ČR, certifikovaným IFRS specialistou a členem Komory certifikovaných účetních.

-VeL-

Co najdete v e-příloze č. 8/2018

Přístup k e-příloze Auditor

E-příloha Auditor vychází souběžně s tištěným časopisem Auditor v elektronické podobě. Pro auditory je ke stažení v uzavřené části webových stránek Komory auditorů www.kacr.cz, kam se lze dostat pod přihlašovací jménem a heslem.

Téma čísla – IT v auditu

- Sdělení Ministerstva financí k účtování a vykazování digitálních měn
- Metodické usmernenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/10386/2018-721 k postupu zdaňovania virtuálnych mien
- WEF a Deloitte: Umělá inteligence zásadně promění odvětví finančních služeb
- Kryptoměny z účetního a daňového hlediska
- Spor o bitcoin: regulátor dostal přes prsty, kryptonadšenci ale slavit nemohou

Právo

- A zase to GDPR! Tentokrát poznatky z praxe a auditů aneb nejčastější chyby a jak jim předejít – část I. až III.
- Seznam akcionářů a GDPR
- Neexistence záznamů o činnostech zpracování
- Ochrana osobních údajů při poskytování platebních služeb

a možné aplikační problémy Směrnice PSD2 ve světle GDPR

- Aktuálně ke směrnici o autorském právu

Zaznamenali jsme

- Boj o insolvenční správce: dohled chce získat advokátní komora
- Zakryje reklamní kampaň „jsme nejlepší“ placená z našich daní stamilionové machinace na Středočeském kraji?
- Hospodaření zlínských hokejistů skončilo v kladných číslech
- Spořitelní družstvo WPB Capital má opět platnou licenci. Protiprávní snaha ČNB zlikvidovat WPB Capital za každou cenu pokračuje
- Nezávislá kontrola hospodaření potvrdila podezření na čachry v účetnictví. Audit zooparku prokázal vážná pochybení

-VeL-

AUDITOR č. 8/2018

ročník XXV

REDAKCE

Komora auditorů ČR
Opletalova 55, 110 00 Praha 1
tel.: 224 212 670, 221 602 289
e-mail: redakce@kacr.cz

REDAKTORKA

Ing. Lenka Zouharová, Ph.D.

REDAKČNÍ RADA

Ing. Jiří Pelák, Ph.D., předseda
doc. Ing. Ladislav Mejzlík, Ph.D.
Jarmila Melichová
Ing. Jiří Mikyna
prof. Ing. Libuše Müllerová, CSc.
Ing. Jana Skálová, Ph.D.
Ing. Michal Štěpán
Ing. Petr Vácha

VYDÁVÁ

Komora auditorů České republiky
tel.: 224 212 670, 224 222 178
IČ 70901473

Vydávání povoleno MK ČR 6934
ISSN 1210-9096

INZERCE, SAZBA, DISTRIBUCE

Infomedia, spol. s r.o.
Otradovická 731/11, 142 00
Praha 4, tel.: 607 972 085
e-mail: infomedia@infomedia.cz

TISK

Wendy, spol. s r.o., Mělník

OBJEDNÁVKY A PŘEDPLATNÉ

Komora auditorů ČR
e-mail: kacr@kacr.cz

Vychází 10x ročně

Roční předplatné: 950 Kč

Pro členy KA ČR zdarma

www.kacr.cz

© Komora auditorů ČR